

DE OPSTAND VAN WILHELMSHAVEN

De brosjure 'De opstand van Wilhelmshaven' werd tegen het eind van de tweede wereldoorlog, in 1943, door 'Icarus' geschreven. De schrijver deed zelf mee aan de opstand.

De opstand van Wilhelmshaven was een muiterij van Duitse matrozen tegen deelname aan de eerste wereldoorlog. Deze matrozen bleven trouw aan de revolutionaire linkerkzijde, die voor een groot deel verbonden is aan de namen van Luxemburg en Liebknecht. Men was tegen de imperialistische oorlog en zo mogelijk moest deze omgezet worden in een burgeroorlog tegen de kapitalistenklasse. De matrozen probeerden aansluiting te zoeken bij de groeiende radenbeweging onder de Duitse arbeiders. Zij geloofden niet in leiders, maar zagen meer in autonome organisatievormen.

Uiteindelijk werd deze revolutie neergeslagen en verraden door de sociaal-demokraten die hun 'witte' troepen afstuurden op de revolutionaire matrozen.

Door de persoonlijke betrokkenheid van de schrijver is het zeker geen droge opsomming van feiten maar veel meer een sfeer-tekening van de gebeurtenissen.

k r o n s t a d t

k o l l e k t i e f

isbn. 90-71445-09-7

f 4,00

ICARUS

DE OPSTAND VAN WILHELMSHAVEN

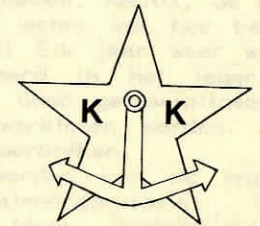

een episode uit de geschiedenis
van de revolutionaire beweging
bij de duitse marine 1918 -1919

KRONSTADT
KOLLEKTIEF

Een episode uit de geschiedenis van de revolutionaire beweging bij de Duitse marine 1918-1919

Icarus (Ernst Schneider)

Eerst gepubliceerd bij Freedom Press
Drukkerij: Macula, Laag Boskoop 54, Boskoop
Uitgeverij: Kronstadt Kollektief, Postbus 141, Boskoop

Een episode uit de geschiedenis van de revolutionaire beweging bij de Duitse marine 1919-1919

Icarus (Ernst Schneider)

Voor socialisten is het leger natuurlijk een van de belangrijkste repressieve staatsapparaten. Toch is het belangrijk voor alle socialisten (ongeacht welke richting) zich buigen over de positie van soldaten (voor het overgrote deel zonen uit de arbeidersklasse) en hun funktioneren in het staatsapparaat. Het is zeker niet zo dat de kapitalistenklasse maar onbeperkt het leger in kunnen zetten als zij dat wil of noodzakelijk acht. Integendeel het komt zelfs regelmatig voor dat de belangen van de soldaten in tegenspraak zijn met de belangen van de bourgeoisie. In die gevallen is het belangrijk dat er een bondgenootschap aangegaan wordt tussen soldaten en de arbeidersbeweging.

Links moet invloed houden binnen het leger, zodat het niet ingezet wordt tegen onder andere stakers, krakers en andere groepen die strijden tegen de bestaande orde.

Dat kan door dienstplichtigen te organiseren. Rechts, de Centrumdemokraten en het Oud Strijders Legioen weten wel hoe belangrijk het is om invloed in het leger te hebben! Elk jaar weer worden 50.000 jongens nog eens ekstra gedisciplineerd in het leger. Dat heeft zo z'n effect voor na de diensttijd. Goed gedisciplineerde soldaten zullen weer gehoorzame arbeiders of werklozen worden. Acties tegen de discipline in het leger kunnen dat doorbreken.

Dat kan bijvoorbeeld door lid te worden van de legergroep van Rebel. Dat is een socialistiese soldatenorganisatie. Rebelsoldaten vechten tegen de discipline in het leger. Dienstplichtigen hebben er zelf geen enkel belang bij dat krakers uit hun huizen gegooid worden, dat een staking gebroken wordt of dat vredesactivisten bij Woensdrecht weggeknuppeld worden. Om nog maar te zwijgen van een mogelijke oorlog. Verzet hiertegen is mogelijk door een sterke soldatenvakbond op te bouwen. De Vereniging Van Dienstplichtigen Militairen heeft al heel wat succesvolle acties gevoerd sinds de oprichting in 1966. Door massale soldatenacties werd de groetplicht afgeschaft, de haardracht vrij en werd de wedde, het soldatenloon verhoogd tot op het nivo van het minimumjeugdloon. Er kwam een compensatieregeling in vrije dagen voor oefeningen en wachtdiensten. Zo zijn er nog heel wat meer voorbeelden hoe vakbondsstrijd de positie van dienstplichtigen de afgelopen jaren verbeterd heeft.

Wilhelmshaven is natuurlijk niet de enige keer geweest dat matrozen een belangrijke progressieve rol speelden in de klassenstrijd. Hieronder zal ik nog een aantal gevallen noemen.

Zo braken er op 14 november 1905 ongeregelheden uit onder de matrozen van Sebastopol. Ongeveer zesduizend matrozen en in de vesting werkzame arbeiders ontwapenen de officieren. Hoe verward het politieke denken nog is blijkt onder andere uit het feit dat de opstandelingen met rode vlaggen zwaaien, maar tegelijkertijd het tsaristische volkslied zingen.

De pantserkruisers "Otsjakov" en "Pantelejmon" (Potjomkin) hissen de rode vlag. Er wordt een sovjet van afgevaardigden van de matrozen gevormd. De bij de manschappen geliefde reserveluitenant Schmidt telegrafeert naar de tsaar:

"De roemrijke Zwarte-Zeevloot, getrouw aan haar tradities en aan uwe majesteit, verzoekt u onmiddellijk een konstitutionele vergadering bijeen te roepen en weigert verder uw ministers te gehoorzamen".

In de late middag van 28 november openen kanonnen in de vesting het vuur op de muitende schepen. De kruiser "Otsjakov" raakt in brand. Wanneer de matrozen zwemmend aan land proberen te komen worden ze met machinegeweren beschoten. Schmidt en andere raddraaiers worden gearresteerd, ter dood veroordeeld en gefusilleerd. In 1917 brak er een revolutie uit bij de Franse marine uit solidariteit met de Russiese revolutie.

In september 1931 brak er een muiterij uit bij de Chileense marine. Het begon allemaal met een eisenpakket aangaande lonen en verpleging, die door de matrozen van het oorlogsschip "Almirante Latorre" opgesteld was. De onwil van de marineleiding om op deze eisen in te gaan zorgde voor een voortdurende en uitbreiding van de protesten over grote delen van de marine.

De volkspartijen en vakbonden steunden de matrozen onvoorwaardelijk. De regering dreigde met repressie. De Verenigde Staten gingen zo ver (toen al!) oorlogsschepen te sturen naar de Chileense kust. De rebelse matrozen begrepen dat hun beweging die aanvankelijk streefde naar hogere lonen en een betere verpleging overgegaan was in een nationale volksbeweging. Ze gingen door. Hun nog vriendelijk gestelde eisen sloegen door de politieke ontwikkelingen om in politieke eisen, die de regering openlijk veroordeelden. Met de klaarblijkelijke bereidheid van de regering om het muitende marine-onderdeel plat te bombarderen, en het feit dat het land zich aan de rand van een burgeroorlog bevond moesten de matrozen door ongunstige omstandigheden gedwongen, zich overgeven. Het was in ieder geval duidelijk dat de invloed van het volk ook reikte tot in het leger.

Aan de vooravond van de putch van Pinochet ontstond er ook bij de Chileense marine een strijd tussen loyale matrozen (loyaal aan de Unidad Popularregering) en reaktionaire officieren. De plannen van deze reaktionairen bestonden uit 1) inzetten van schepen om vanuit de kust het hele verzorgingsapparaat van het land te controleren 2) samenzweren met rechtse elementen in het leger en bij de luchtmacht om gezamenlijk op te trekken.

De plannen werden gedwarsboomd door de matrozen en de onderofficieren. Men bleef trouw aan de wettige regering. De hogere rechtse officieren probeerden de onderofficieren over te halen door hen van de nutteloosheid van de parlementaire democratie te overtuigen. De marineleiding probeerde ontevredenheid te kweken. Verschillende hoge officieren maakten met de eigenaar van een supermarktketen de afspraak, de matrozen en onderofficieren niet meer die produkten te leveren die ze normalerwijze wel kregen. Naast de loyale scheepsbemanningen, bestond er nog een onderdeel marine-infanterie. Dit was het onderdeel waar de putschistische officieren hun troeven op zetten om de invloed van de matrozen te "neutraliseren". Dit "kosakken"-korps zou ingezet moeten worden bij gevechten aan land. De schepen hadden voldoende voorraden aan boord voor 90 dagen. Alles was dus gereed, maar toch vertrouwden de officieren de matrozen niet. Op een gegeven moment ging er een intern rondschrijven, waarin stond dat alleen de officieren bewapend mochten zijn. Alle wapens werden op alleen voor officieren toegankelijke plaatsen verstopt. Dit wantrouwen was zeer reëel. Als gevolg van

4

de putschistische hetze van de reaktionaire officieren begonnen de matrozen en onderofficieren steeds vaker samen te scholen. Snel hierna begon de marineleiding de subversieve matrozen en onderofficieren gevangen te zetten. Door martelingen werden valse verklaringen afgedwongen. Er werd op brutale en wrede wijze afgerekend met 150 matrozen, die niet mee wilden doen aan de staatsgreep.

Een ander belangrijk Nederlands voorbeeld is de muiterij op de "Zeven Provinciën" in 1933.

In de vooroorlogse jaren voerde de regering Ruys de Beerenbrouck de ene na de andere loonsverlaging door. Het marinepersoneel kwam tegen deze taktloze en uitdagende handelingen in verzet. In die tijd was men ook op de hoogte van een muiterij in Invergordon in Groot Brittannië. Op 4 februari 1933 maakte de bemanning van de "Zeven Provinciën" zich van het schip meester en begon een protesttocht door de Indonesiese wateren van de haven van Soerabaja naar de haven van Batavia. Wit en zwart verbroederden zich aan boord. De internationale solidariteit van het zee-proletariaat. Colijn en met hem de christelijke politici eisten law and order, desnoods met geweld. Colijn verklaarde tegenover een journalist dat "desnoods het schip met een torpedo naar den bodem van de oceaan moet worden gezonden". De minister van Defensie bedacht zich niet lang en gaf een Dornier-vliegboot de opdracht een bom op het schip te gooien. Er kwamen 23 mensen om en de bemanning moest zich overgeven. De krijgsraad deelde zware straffen uit. De Indonesiese leiders van de muiterij kregen 18 jaar en de korporaalmachinist Maud Boshart die als de aanvoerder van het Europese deel van de bemanning gold, kreeg 10 jaar. De voorzitter van het Nationaal Arbeids Sekretariaat, Henk Sneevliet, die zich onmiddellijk solidair verklaarde met de "muiters" van de "Nederlandse Potemkin", werd op 15 februari gearresteerd wegens opruiing. De eis van de officier van justitie was 1,5 jaar. Het vonnis was 5 maanden.

BULLETIN: EEN NEDERLANDSE POTEKIN

Het pantserschip "De Zeven Provinciën" heeft 5 februari de haven van Oeleh-leh verlaten, terwijl de kommandant met zijn staf aan land vertoefde. Negen aan boord aanwezige officieren zijn door matrozen met de bajonet op het geweer gevangen genomen.

Bravo voor de bezetting van dit roode schip!
Nederlandse marinemannen, weest solidair!

Leve "De Zeven Provinciën"!

Leve de Hollandse Potemkin! Zondag 5 februari.

Het zal duidelijk zijn dat we ons kollektief niet voor niets genoemd hebben naar die belangrijke opstand. Kronstadt Kollektief is gekozen naar aanleiding van de rol die de marinebasis Kronstadt tijdens de Russiese revolutie heeft gespeeld. In 1917 werden de mariniers van die basis geprezen door de bolsjewiek Trotski als "helden

van de revolutie", vier jaar later, in 1921, werden zij verguisd door diezelfde Trotski.

De matrozen van Kronstadt hebben totdat zij op verraderlijke wijze werden vermoord door de bolsjewisten, de socialistiese revolutie hoog in het vaandel gedragen en verdedigd tegen aanvallen van buitenaf. Naar deze libertaire socialisten willen wij ons noemen.

Nu zal het ook duidelijk zijn waarom we het belangrijk vinden "De opstand van Wilhelmshaven" uit te geven. De opstand van Wilhelmshaven was een muiterij van Duitse matrozen tegen deelname aan de eerste wereldoorlog. Deze matrozen bleven trouw aan de revolutionaire linkerzijde, die voor een groot deel verbonden is aan de namen van Rosa Luxemburg en Karl Liebknecht. Men was tegen de imperialistische oorlog en zo mogelijk moest deze omgezet worden in een burgeroorlog tegen de kapitalistenklasse. De matrozen probeerden aansluiting te zoeken bij de groeiende radenbeweging onder de Duitse arbeiders. Zij geloofden niet in leiders, maar zagen meer in autonome organisatievormen.

Uiteindelijk werd deze revolutie neergeslagen en verraden door de sociaal-demokraten die hun "witte" troepen afstuurden op de revolutionaire matrozen.

Door de persoonlijke betrokkenheid van de schrijver is het zeker geen droge opsomming van feiten maar veel meer een sfeertekening van de gebeurtenissen.

Tenslotte wil ik nog opmerken dat we bezig zijn aan een boekje over racisme in het leger en een histories materialisties werkje over politiek en militarisme.

Ron Blom

De brosjure "De opstand van Wilhelmshaven" met de ondertitel "Een onderdeel van de revolutionaire beweging bij de Duitse marine in de jaren 1918-1919" werd tegen het einde van de Tweede Wereldoorlog, in 1943, door Icarus geschreven. In tegenstelling tot zoveel andere studies van belangrijke gebeurtenissen in de internationale geschiedenis van de arbeidersbeweging die achteraf geschreven worden door professionele geschiedschrijvers, werd deze brosjure geschreven door een daadwerkelijke deelnemer aan "De opstand van Wilhelmshaven". Het werd geschreven aan de hand van herinneringen, omdat zoals de schrijver opmerkt een compleet archief van waardevolle documenten, vlugschriften enz., dat aan de schrijver toebehoorde in 1935 vernietigd moest worden. Dit archief werd vernietigd in het belang van veel mensen, inclusief de schrijver zelf, die werden gezocht door de Gestapo. Uiteindelijk werd het te gevaarlijk voor de schrijver om in Duitsland te blijven. De Nazi's wisten welke belangrijke rol hij gespeeld had in de revolutie en er stond een prijs op zijn hoofd. Hij werd een vluchteling in Engeland onder moeilijke omstandigheden en naturalisatie werd hem door de Britse regering jarenlang geweigerd. Dit verklaart wel waarom hij in 1943 onder de schuilnaam Icarus schreef.

In Groot Brittannië was hij, naast de Britse autoriteiten, slechts bekend in een kleine vriendenkring. Hij verdiende zijn brood als scheepsschilder in de dokken van London. Ik had het geluk hem te ontmoeten aan het einde van de Tweede Wereldoorlog, op een moment dat ik begonnen was met het bescheiden helpen van havenwerkers. We deelden de belangstelling voor de strijd van de havenwerkers meteen na de oorlog gedurende de eerste na-oorlogse Labourregering. Hij toonde een levendige belangstelling voor deze strijd. Zijn hulp en adviezen, gebaseerd op zijn eigen ervaringen in Duitsland, waren van grote waarde voor mij en de dokwerkkameraden. Kort na de Tweede Wereldoorlog stierf hij als onbekende.

Nu kan zijn werkelijke identiteit onthuld worden, Ernst Schneider. Hij was een indrukwekkende kameraad. Behalve dat hij veel van de zee afwist en in het bijzonder van de Duitse marine, was hij ook uitstekend op de hoogte van de politiek van de internationale beweging. Voor de oorlog van 1914 - 1918 was Ernst Schneider als jongeman lid van de reformistische Sociaal Democratiese Partij, die aangesloten was bij de Tweede Internationale. Hij behoorde zoals zoveel "jonge socialisten" tot de linkervleugel van de partij. Toen in 1914 de oorlog uitbrak bleef hij trouw aan de revolutionaire linkervleugel, die voor een groot deel verbonden is aan de namen van Rosa Luxemburg en Karl Liebknecht. Zij verklaarden dat de oorlog een imperialistische oorlog was en niet gesteund moest worden. Bovendien was deze stellingname ten aanzien van de oorlog niet pacifisties, maar ingegeven door een juiste politieke lijn. Namelijk in spelen op de mogelijkheden om de imperialistische oorlog om te zetten in een burgeroorlog tegen de kapitalistenklasse.

Hij moest in dienst bij de Duitse marine, omdat hij daarvoor

op de handelsvaart gezeten had, waarin hij een actieve rol gespeeld had in de zeemansstrijd van voor 1914. Hij was van een hele generatie strijdbare zeemannen met een opvatting en rechtstreekse toepassing van vakbondsorganisatie. Omdat hij ook socialist was beperkte hij zich niet alleen tot reformistische vakbondsactiviteiten. Daarom begon hij als bewuste revolutionaire socialist, net als vele anderen, met het opbouwen van propaganda eenheden op de diverse schepen van de Hoge Zee Vloot. Hun agitatie werd vergemakkelijkt door de houding van de beroepsofficieren, die minstens zo Pruisies waren als de Duitse legerofficieren, zo niet meer.

Bij het uitbreken van de Eerste Wereldoorlog was het moraal bij de Duitse marine goed. Op 31 juli 1914 verliet de Eerste Verkenning Groep en het Eerste Eskadron Wilhelmshaven om contact te maken met de rest van de vloot dat kwam van de Baltische zee door het kanaal. De gekombineerde vloot verzamelde zich op 1 augustus in de Jade Baai, maar de oorlogsschepen bleven daar voor anker liggen voor meer dan drie maanden. Men dacht toen dat de Duitse vloot niet hoefde te vechten tegen de Britse vloot, maar tegen de veel zwakkere Franse en Russische vloten. Vijf dagen later echter verklaarde Groot-Brittannië de oorlog aan Duitsland. Admiraal Reinhold Scheer, die het bevel voerde over de Hoge Zee Vloot op Jutland en die in 1914 het bevel voerde over het Tweede Eskadron verklaarde de mouterijen in die jaren door: "De situatie tot het in reserve houden van de grote schepen en dit zorgde ervoor dat de bemanning geen oorlogshandelingen hoefde te verrichten, die nodig waren om hen te overtuigen vol te houden".

De twee belangrijkste strategische redenen voor de voorzichtige houding van het Duitse Opperbevel waren in de eerste plaats de superioriteit van de Britse Marine (die 29 pantserschepen had tegen 19 voor Duitsland) en de overtuiging dat de landoorlog in het voordeel zou zijn van Duitsland. Men verwachtte dat het Franse leger snel verslagen zou worden en dat Frankrijk zich zou overgeven, dat het Britse Ekspeditieleger afgemaakt zou worden en dat het Duitse leger zich zou keren tegen Rusland. Men dacht dat Groot-Brittannië dan na de erkenning van de onmogelijkheid van alleen vechten akkoord zou gaan met een vredesverdrag, waarmee Duitsland haar koloniale afzetgebieden zou verwerven, die verlangd werden door het Duitse kapitalisme. De Duitse kanselier Bethmann-Hollweg wees erop, dat het op de vredeskonferentie "absoluut noodzakelijk was een grote vloot te hebben". Het was daarom niet verstandig de Britten een zware nederlaag toe te brengen, omdat hij geloofde dat de Britten niet echt een oorlog wilden riskeren. Deze "afschrikingsstrategie" was een van de redenen voor het bouwen van een grote Duitse vloot. Het was de bedoeling de vloot zo groot te maken, dat de Britten niet graag zouden aanvallen. Geen enkele van de strategische opvattingen van het Duitse Opperbevel, zowel leger als marine, bleken uitvoerbaar.

De Duitse Hoge Zeevloot had afgezien van de belangrijkste botsing bij Jutland, sporadische uitvallen en de nadruk op onderzeebotenoorlog, lange periodes, te maken met lange periodes van nietsdoen. Schepen gingen op oefening, van tijd tot tijd gingen enkele schepen weg om de vijand uit te dagen, maar de schepen brachten altijd lange

periodes door in hun thuishavens, Kiel en Wilhelmshaven en de bemanning werd steeds met verlof gestuurd. Vanwege dit konstante contact tussen terugkerende bemanningsleden en hun families, havenwerkers, scheepsbouwers, enz. bleven de mannen op de hoogte van de ontwikkelingen aan het landfront, groeiende voedseltekorten en van de groeiende anti-oorlogsbeweging in de fabrieken en de werkplaatsen.

Ernst Schneider was een van de vele matrozen die in contact bleven staan met de groeiende fabrieksradenbeweging, die zich niet alleen industrieel maar ook politiek organiseerden. Dit in tegenstelling tot de Sociaal-Demokratische Partij die de oorlog steunde. Tegelijkertijd groeide de noodzaak van onafhankelijke politieke richtingen, als weerspiegeling van de enorme politieke activiteiten in de industrie.

Hij somt in het kort deze zeven groeperingen op, die zich ontwikkelden na 4 augustus 1914, ofschoon sommige van deze groepen al voor 1914 ontstonden als reactie op de politiek van klassenkollaboratie van de Sociaal-Demokratische Partij. Natuurlijk weten we tegenwoordig veel meer over deze politieke richtingen, want de archieven die bewaard zijn gebleven waren de bronnen voor vele studies, zowel in de DDR als in de BRD.

Ernst Schneider had veel politieke kennis, zelfs al voor 1914, maar zijn ervaringen gedurende de oorlog voegden veel toe aan de ontwikkeling van zijn bewustzijn. Voor hem waren "theorie" en "praktijk" gekombineerd: maar het was "de praksis" die zijn politieke denken bepaalde. Dit pamflet dat een onderdeel had moeten worden van een groter werk, is een bewijs van zijn politieke rijpheid. Hij kon het niet afmaken.

Hij had een groot vertrouwen in het vermogen van de arbeidersklasse om zichzelf te emanciperen. Hij maakte duidelijk dat de arbeiders geen "beroeps"leiders van kleinburgerlijke afkomst nodig hadden voor het leiden van de klassenstijd. Aan de andere kant veronachtzaamde hij de theorie niet. Hij was een belezen kameraad, die altijd meer wilde weten maar die ook altijd de theoretische ideeën toetste aan zijn eigen arbeiderservaring van de klassenstijd. Zijn studies bleven niet beperkt tot de Duitse arbeidersklasse. In de korte tijd dat ik hem kende heeft hij nooit vragen uit de weg gegaan over de klassenstrijd in Groot-Brittannië en andere delen van de wereld.

Vanwege deze ervaringen was hij een vroege pleitbezorger van arbeiders-, soldaten- en zeeliedenraden, waar hij ook nauwgezet en heldhaftig voor werkte. Als hij tegenwoordig politiek geplaatst zou moeten worden, zou hij geplaatst moeten worden bij degenen die zichzelf zien als ondersteuners van arbeidersraden. Hij zou een kritikus zijn van alle bestaande politieke partijen en tendensen, ongeacht hoe zij zichzelf noemen.

Joe Thomas, november 1975

INLEIDING

door Mat Kavanagh

De belangrijke rol van zeelieden in de revolutionaire klassenstrijd heeft tot nu toe nog niet de aandacht gekregen die het zeker verdient - waarschijnlijk omdat zeelieden elektoraal niet interessant zijn en ook omdat de "broederschap van de zee" meer internationaal is dan in enig ander beroep of branche. Dit kleine boekje geschreven door onze kameraad "Icarus" vertelt het relaas over de belangrijke rol van de Duitse zeelieden in de revolutionaire strijd, een bladzijde uit de sociale geschiedenis die altijd zorgvuldig genegeerd is door de bureaucratische vakbondsfunktionarissen en de socialistische politici.

Altijd en overal namen zeelieden het initiatief en vertrouwden zij op eigen kracht in de strijd en opstanden. De Russische revolutie is ondenkbaar zonder de bijdrage van de matrozen. Hun doorzettingsvermogen, moed en enthousiasme deden de opstand slagen en zetten de ideeën van de mensen om in daden ten behoeve van de opbouw. Bovendien waren de zeelieden de eersten, die inzagen dat de revolutie verraden werd. Hun heldhaftige verzet in Kronstadt in 1921 verschaften hen eeuwige roem en veroordeling door de bolsjewieken.

Van de geschiedenis van de opstand bij de Braziliaanse marine is zo weinig bekend, dat het goed is het hier nog eens te noemen. In november van het jaar 1910 namen de manschappen drie grote pantserscheepen en zes torpedojagers in bezit. De muiten duurde vier dagen en tijdens deze vier dagen behoeften de muiters alleen maar te wenken naar de kade voor voedsel, water, enz. (met daarbij de kanttekening, dat bij eventuele weigering de aanwezige geweren gebruikt zouden worden.) of er werd onmiddellijk aan hun wensen voldaan. Wat een onwaardige positie voor de regering! Ze moest de orders gehoorzamen van een paar honderd matrozen - bijna allemaal gekleurde mensen, waarvan de meerderheid niet kon lezen of schrijven - of ze zouden gedood worden. En vanwege de enorm hoge kosten van de schepen durfde men ze niet te torpederen!

Al snel ging het nieuws over de wereld en dwong de regering te erkennen in welk een belachelijke positie ze verkeerde. Dus gaven ze toe en beloofden in te gaan op de eisen van matrozen, tegelijkertijd werd iedere matroos pardon gegeven. Deze zet van de regering was goedgekeurd door de president en de matrozen gaven zich vol vertrouwen over. Toen brak de regering, elke regering eigen, haar woord en begon meteen met het op de meest wrede wijze gevangen zetten en veroordelen van de matrozen. Deze episode van strijdende matrozen werd geheim gehouden voor het publiek en dat zal zo blijven, zo lang de arbeiders afhankelijk zijn van de kapitalistische pers voor hun nieuwsgaring.

Zelfs de Britse marine kent een aantal lichtpuntjes in de vorm van muiten op Spithead en de Nore en haar Invergordon. De Britse

handelsvloot heeft zo ook haar bijdrage geleverd aan de meest felle stakingen in de arbeidersgeschiedenis - altijd slecht georganiseerd en de bonden waren er over het algemeen alleen maar voor het innen van de kontributie ten behoeve van arbeidfakirs. Desalniettemin zetten ze menigeen aan tot strijd tegen de onmenselijke omstandigheden waaronder ze moesten werken en leven. De zichzelf aangestelde leiders probeerden altijd de staking in de hand te houden, alle macht ontnemend van de manschappen. Ze maakten zich meer druk om de erkenning van de bond dan om de arbeidsvoorwaarden van de mannen. Hun houding ten aanzien van de gekleurde zeelieden was zeer diskriminerend en dit had zo z'n weerslag, zowel economies als politiek. Hun ontkenning van de internationale solidariteit heeft geleid tot de huidige slavernij van de zeelieden. Pas toen de I.W.W. het organiseren van de zeelieden en havenwerkers op zich nam, werd de taak opgepakt door echte zeelieden. Toen werd voor het eerst in de Engels sprekende wereld het gevecht geplaatst op een duidelijke klassebewuste basis. En er werd ook voor het eerst een duidelijk plan gepresenteerd aan de hand waarvan de zeelieden een schip konden overnemen en besturen volgens syndicalistische principes. De ideeën mogen dan wel niet zo aktueel lijken tegenwoordig maar hun realisatie ligt in de nabije toekomst.

De invloed van de I.W.W. werd uitgebreid tot Ierland door James Connolly door middel van de Irish Transport Workers Union. De "irritatie-" en "solidariteits"stakingen werden zo vaak afgekondigd dat de bazenklasse gedreven werd tot een oorlogsverklaring. Er werd een uitsluiting afgekondigd voor alle leden van de I.T.W.U., die negen maanden duurde. Het was het eerste lichaam van arbeiders in Europa dat haar eigen leger formeerde voor de bescherming van het recht van vergadering en demonstratie.

Toen in 1912 de dokwerkers in staking gingen, toonden de zeemannen hun solidariteit door te weigeren op de schepen te werken. De meesters lieten de schepen uitladen door klerken en de vakbondsposters werden uiteengeslagen door de politie. Ze gingen meteen terug naar hun hoofdkwartier in Liberty Hall, paktten hun geweren en marcheerden terug. Noch de politie noch de onderkruipers boden nog enig verzet. Dit was het bewijs dat men alleen maar vreedzaam kan posten met behulp van een gewapende macht!

Er is maar zo weinig verteld of geschreven vanuit de visie van de zeelieden over hun strijd, dat de brosjure van kameraad "Icarus" van onschatbare waarde is voor elke revolutionair. Het laat zien dat de Duitser op geen enkele wijze een slaaf van de staat is, zoals men ons zou willen doen geloven. Hij (of zij! noot vert.) is niet alleen een rebel tegen het kapitalistische systeem, maar als revolutionair realist weet hij (of zij!) dat de regering de macht is die de meester beschermt in zijn positie van uitbouter. De Duitse arbeider(ster!) heeft evenals de Spaanse arbeider(ster!) de wereld laten zien, dat het mogelijk is om een libertair kommunisme op te bouwen en te verwezenlijken op een geldloze basis.

De geschiedenis van de zwoegers van de zee moet nog steeds geschreven worden, maar wanneer het zover is zal het een onderdeel zijn van de geschiedenis van de vooruitstormende voorhoede van het proletariaat.

Ik, die actief deelnam aan deze gebeurtenissen, beschouwde het als mijn plicht, in het belang van de arbeidersklasse het hier navolgende verslag op papier te zetten, zelfs met het risico van onnauwkeurigheden.

Tot in 1935 had ik een compleet archief in mijn bezit, maar ik moest het verbranden voor de veiligheid van mijn kameraden en mijzelf. Deze documenten zijn natuurlijk verloren gegaan, maar het is beter dat documenten verloren gaan dan een mensenleven.

Achteraf, heb ik mijn hoofd boven water kunnen houden, zodat ik het nog verder kan gebruiken.

Londen, 1943.

Met de snelle industrialisatie van Duitsland groeide er een toendertijd getalsmatig sterkste arbeidersbeweging van de wereld. In tegenstelling tot Groot Brittannië werd eerst de socialistiese arbeiderspartij opgericht en pas later de vakbonden met hun duizenden leden.

De anti-socialistiese wetten van Bismarck van de laatste eeuw waren in plaats van een belemmering een belangrijke stimulans voor de sociaal-revolutionaire ontwikkeling, ofschoon het een feit is dat de ideologische ontwikkeling van de onderdrukte massa's altijd achter liep op de revolutionaire technologiese ontwikkeling.

Niettemin was de kapitalistenklasse in staat eens in de zoveel tijd een kruimel van de enorme winsten toe te werpen naar de onderdrukten. Dit en ideologische factoren hebben de deur doen openen naar het reformisme. De meerderheid van de beroepsleiders, die droomde van "geleidelijk naar het socialisme overgaan", werd door omstandigheden gedwongen, verbonden met het kapitalistiese systeem.

De opkomst van industrieel Duitsland tot een grootmacht was pas mogelijk, nadat andere landen al onafhankelijke verwerkende industrieën ontwikkeld hadden. Er was prakties geen gebied meer over waar handelaars en financiers zich konden vestigen en om dit te compenseren ondersteunde de Duitse staat de banken en de kartels in hun strijd tegen buitenlandse concurrenten. Omdat hun binnenlandse markt te klein was voor de hoogontwikkelde industrie hadden de Duitse monopolies gebieden en afzetmarkten nodig, die alleen maar verkregen konden worden door middel van nationale monopolies en staatskapitalistiese expansie.

In Duitsland was, in tegenstelling tot Groot Brittannië waar het internationaal bankieren de stelregel was, het nationaal-financieringskapitaal overheersend, wat betekent bankkapitaal, nuttig voor grote industriële concerns en trusts met een monopoliepositie in het land.

Feitelijk bleek Duitsland's expansiedrift naar buiten een gevaarlijke concurrent en rivaal te zijn van het oudere imperialisme, en dan in het bijzonder Groot Brittannië.

Omstreeks 1890 verloor Groot Brittannië het grootste deel van haar handel op de Stille Oceaankust aan Duitsland, om nog maar te zwijgen over de verliezen aan Duitsland in de rest van de wereld.

De produktiewijze en de huidige ideologieën die de sociaal-ekonomiese formaties bepalen, de gebiedsverdeling van de wereld door de grote kapitalistiese en militaire machten en de overheersing van de grote monopolistiese verbonden maken een reeks van imperialistiese wereldoorlogen onvermijdelijk, het was alleen nog maar een kwestie van tijd.

Zelfs de Konferentie van de Sociaal-demokraten in 1907 in Stuttgart - toen al opportunisties - kon niet anders konkluderen dan dat "kapitalisme oorlog betekent".

Maar dit waren woorden, alleen maar woorden. De internationale socialistiese beweging met haar leidersorganisaties bewees in de praktijk een kapitalisties instituut te zijn. In plaats van haar utopie van "geleidelijke overgang naar het socialisme", ging zij geleidelijk over in het kapitalistiese systeem.

Dit is zeker niks nieuws, maar het is belangrijk het te onthouden. In publikaties van links-radikalen in het Duitsland van voor de

eerste wereldoorlog, werd er al op gewezen dat succesvolle massa-akties meestal spontaan beginnen. Dit is waar en de geschiedenis bewijst het. De zeelieden bijvoorbeeld verkregen door middel van hun spontane staking in Hamburg (1885) naast de grootste opslag sinds tijden, een algehele verbetering van hun arbeidsomstandigheden. Hetzelfde kan gezegd worden van de spontane aktie van de bemanning van het grote stoomschip "Vaterland" in Cuxhaven in het voorjaar van 1914. Hier traden 1300 zeelieden op als een gewapende zelfverdedigingseenheid van de arbeidersklasse. Er was toendertijd geen nodeloze kollaboratie tussen de zeelieden en de miljonairs van de Hamburg-Amerikalijn, maar er was solidariteit en zelfbewustzijn bij de zeemannen. In het kort, de trotse heren van de Hapag waren gedwongen onvoorwaardelijk toe te geven aan de eisen van de zeelieden. Bovendien sloeg dit aktievoorbeeld van de proletarische voorhoede over naar de andere oceaanschepen van de Duitse handelsvloot. Ondersteund door de brede massa's van het dok- en havenproletariaat, onderstreepten zij iedere keer hun wil om te vechten voor hun zaak. Ze wisten dat dat niet kon door samenwerking met de kapitalistische machten, maar alleen door de strijd met die machten aan te gaan.

In die tijd had de sociaal-demokratiese pers weinig moed om deze gebeurtenis te verslaan. Zij dreef eerder de spot met de zeelieden, maar dit is misschien ook wel kenmerkend. De grote kranten in New York deden er minder geheimzinnig over. Hun voorpagina's stonden vol van de moedige, maar illegale stakingsaktie van de zeemannen aan boord van de "Vaterland"

Het is belangrijk op te merken dat dienen bij de keizerlijke marine verplicht was voor iedere Duitse zeeman. Het personeel van de handelsvloot waren dezelfde mensen als de matrozen aan boord van de oorlogsschepen. De rest van de mannen van de oorlogsvloot werden geworven uit andere delen van het industriële proletariaat. Ze hadden dus niet alleen hetzelfde belang, maar ook dezelfde verzetsgeest. Ofschoon hun voortdurende strijd voor de vrijheid niet zo succesvol was, begon met de muiterij aan boord van het oorlogsschip "Oldenburg" in de vorige eeuw toch een periode van lijfelijk verzet en voortdurende onrust op de oorlogsvloot.

Zonder twijfel was de kiem gelegd voor revolutionaire massa-aktie. Dit was de stemming onder het maritieme proletariaat in het Duitsland van 1914.

DE MASSA'S EN DE LEIDERS

De oorlogsdreiging valt over Duitsland. De mensen van de Duitse arbeidersbeweging, toendertijd getalsmatig de machtigste beweging van de tweede internationale, dringen aan op maatregelen tegen de aankomende oorlog. Er werden grote massa-meetings gehouden met de leus: "Massa-aktie tegen de oorlog".

Het waren loze kreten, alleen maar kreten. De meerderheid van de arbeiders die onder invloed stonden van hun sterk georganiseerde en gedisciplineerde Partij en vakbonden wachtten op de oproep tot aktie van hun vertrouwde leiders, maar die oproep kwam nooit! In plaats van aktie kwam er een totale politieke ineenstorting. Geheel in tegenspraak met wat hen altijd geleerd was, verklaarde

de woordvoerder van de Sociaal Demokratiese Partij op 4 augustus 1914 in het Duitse parlement, "In deze gevaarlijke tijden zullen we het vaderland steunen". De meerderheid van de sociaal-demokratiese leiders had zijn vaderland gevonden. De arbeiders zaten nog steeds zonder!

Het probleem van de massa's en de leiders bleef prakties onopgelost, ondanks de voortdurende strijd van revolutionaire socialisten als Rosa Luxemburg, Anton Pannekoek, Heinrich Laufenburg, Johann Knief en anderen wiens hart voor de zaak buiten kijf stonden, tegen de toen al bloeiende politiek van klassenverraad. De overweldigende meerderheid van de sociaal-demokratiese leiders verworpen het principe van zelfbeschikking van de arbeidersklasse en werkten heimelijk via hun revisionistische apparaat "Verein Arbeiterpresse" aan de onderwerping van het proletariaat aan de burokratische organisaties. De catastrofe was onvermijdelijk. Veel arbeiders voelden dat hun opofferingen tevergeefs geweest waren. Ze hadden de dynamiek van hun eigen organisaties niet begrepen, daarom voelden ze zich verraden en dat waren ze natuurlijk ook. Het bracht desillusie, irritatie en onverschilligheid. Maar toch ging alles verder.

DE VERSCHILLENDE GROEPEN BINNEN DE DUITSE ARBEIDERSBEWEGING NA 4 AUGUSTUS 1914

Na de breuk in de Sociaal Demokratiese Partij ontstonden de volgende verschillende groepen:

1. Meerderheids Sociaal Demokraten - Beheersers van het oude partij-apparaat, steunde de imperialistische oorlog op alle mogelijke wijzen en nam de meerderheid van de partijleden over.

2. Sociaal Demokratiese Arbeidersgemeenschap - (Soc. Arb. Gemeinschaft), later de Onafhankelijke Sociaal Demokratiese Partij - tegenstander van nr. 1, maar niet duidelijk. Steunden bijvoorbeeld financieel de Links Radikalen in Hamburg, maar weigerden verder meer dingen samen te doen.

3. Revolutionaire Vertrouwensmensen * (Revolutionäre Obleute), in fabrieken en werkplaatsen in Berlijn. Hun lijn was klassenstrijd, geen imperialistische oorlog.

4. Internationale Socialisten Berlijn - Brachten een krant uit "Lichtstrahlen", anti-oorlog, krities ten aanzien van nr.1 en 2 op marxistische gronden.

5. Reinland en Westfalia Groep - Gegroepeerd rond het propagandablade "Kampf" (Strijd), propageerde massa-aktie en bestreed nr.1 en 2 op grond van revolutionair-socialistische ideeën.

6. Internationale Groep, Berlijn - Bracht uitstekende revolutionair-

*N.B. Omdat in de hoofden van klassenbewuste arbeiders de termen "leider", "funktionaris", "president" enz. verbonden worden met een andere klasse is het Duitse woord "Obmann" (vertrouwensman) het begrip voor betrouwbare mede-arbeiders, gerespekteerde kameraden.

socialistische pamfletten uit evenals de welbekende "Spartakus" brieven. Dit werd gedistribueerd door 3, 4, 5 en 7. De eerste "Spartakus Brief" gericht aan de arbeidersklasse begint met de woorden "Je ligt te slapen Spartakus, in plaats van dat je revolutionair handelt".

7. Links Radikalen - Later veranderden zij hun naam in Internationale Kommunisten van Duitsland - hadden groepen in Bremen, Hamburg, Wilhelmshaven, Braunschweig, Hannover, Saksen, Oost-Pruisen en Stettin. Publiceerden van 1916 tot eind 1918 het weekblad "Arbeiterpolitik" ("Orgaan voor wetenschappelijk socialisme"). Stond een programma voor de revolutionaire arbeidersklasse voor op grond van het marxisme. Ontwikkelde de arbeidersradenbeweging. Hun oproep tot actie in de oorlogsindustrie werd prompt opgevolgd door de arbeiders. De links radikalen zagen in het blinde geloof in het nut van politieke partijen, een van de belangrijkste oorzaken van de onmacht van de arbeidersklasse.

8. Er waren ook kleine groepen van Anarcho-Syndikalist - revolutionaire pacifisten, moedige wapenbroeders - die zich bijna voegde bij de links radikalen.

In 1916 kondigde de woordvoerder van de Sociaaldemokraten in het Duitse parlement aan, "De vrede die vandaag dichtbij lijkt zal een Duitsland met bondgenoten opleveren die gezien door Europa een macht zal zijn waarvan de economische controle zich uitstrekt van de moerassen van de Elbe tot aan de Perziese Golf. Duitsland zal dus via wapens belangrijke economische controle winnen, in de vorm van een gesloten economies gebied naast die van andere wereldrijken".

Deze patriottische aankondiging werd beantwoord door de revolutionaire socialist Karl Liebknecht - in die tijd dienstplichtig soldaat - op een illegale maar toch openlijke demonstratie in Berlijn op de eerste mei van 1916 met de leus "Weg met de oorlog! De hoofdvijand staat in je eigen land!" ("Der Feind steht im eigenen land!"). Karl Liebknecht - ofschoon parlementslid - werd veroordeeld tot 6 jaar dwangarbeid. Maar zijn stem werd gehoord in de werkplaatsen van de oorlogsindustrie, aan het oorlogsfront en in de marine-eenheden op zee.

HET GEHEIME KOMITEE VAN DE NOORDZEEVLOOT EN DE MARINEBASIS VAN WILHELMSHAVEN

Liebknecht's oproep was niet tevergeefs. Het was een belangrijke stimulans voor de anti-oorlogskrachten. Aan boord van de kruisers, torpedojagers, torpedoboten en andere kleine gevechtseenheden, overall ontstond een fluisterkampagne onder de matrozen met zo nu en dan toejuichingen "Es lebe Liebknecht" (Lang leve Liebknecht!).

Ondertussen liet een geheim comité van zich horen, dat later bekend werd als het Revolutionaire Komitee, of afgekort R.K..

Dit Komitee vaardigde precieze instructies uit, waarschuwingen, informatie en deze zaken werden binnen een groep overgebracht van mond op mond. Geen enkel lid wist meer dan twee kameraden, een aan de rechterkant en een aan de linkerkant als schakels van

een ketting. De eerste schakel was maar bekend bij een kameraad - het Komitee.

Onder het mom van matrozenverhaaltjes op de onderdekken, in de kasten, de munitiekamer, in 't kraaienest, zelfs in de toiletten werd een ondergrondse organisatie opgebouwd, die een bijdrage moest leveren aan het beëindigen van de oorlog en aan het wegvagen van de semi-feodale monarchie. Deze ondergrondse organisatie is van histories belang.

Naast de organisatie van het R.K. ontstonden er nog meer voorbeelden van individuele vredesactivisten, die bijna weggevaagd werden door de executie van twee onschuldige gewetensbezwaarden, de matrozen Reichpietsch en Koeses. Ongeacht hun motieven, hun strijd maakte deel uit van onze strijd en daarom stierven ze voor ons en onze zaak.

In dit verband is het belangrijk te noemen, dat een vertegenwoordiger van een van deze twee ongelukkige matrozen de deur gewezen werd door enkele prominente sociaal-demokratiese parlementsleden die bezocht werden. De sociaal-demokratiese parlementsleden waren niet geïnteresseerd.

Ondertussen groeide de onrust onder de matrozen op de vloot. De bevelhebbers van de vloot bevolen een zuivering van de manschappen van bepaalde schepen, maar de groei van de beweging was niet meer tegen te houden door de maatregelen van de marine-autoriteiten. De zuivering was ongetwijfeld alleen maar lastig, maar het was zeker geen oplossing! Verdachten - natuurlijk altijd de verkeerde - kregen het bevel naar hun Stammkompanies (marinebarakken) te gaan. Van daaruit werden duizenden matrozen gezonden naar de marine-divisie aan de kust van Vlaanderen.

In maart 1917 werden er pamfletten in blokletters, ondertekend door het comité, uitgedeeld door de matrozen van het derde matrozenregiment. Later werden er bijeenkomsten gehouden in het oostelijke deel van het park. Natuurlijk waren deze bijeenkomsten verboden, maar ze werden goed beveiligd. Zonder twijfel hield de ondergrondse organisatie niet op bij de gangen en trappen van de oorlogsschepen!

Een links radikaal lid van de beweging, ondertussen met verlof in Hamburg in april 1917, was een van de 18 deelnemers aan een geheime bijeenkomst die opgezet was door een Hamburgse vrouwelijke kameraad en gehouden werd in de bossen bij Gross Borstel, "Zum Grünen Jäger". De bijeenkomst leverde een poster op, gericht aan de vrouwelijke arbeiders in de oorlogsindustrie en de soldaten.

Twee dagen later, nadat 5000 pamfletten verspreid waren onder de mensen en geplakt op muren en gebouwen, volgden er spontane stakingen in de industrie. Tientallen staaksters en pamflettenuitdelers/deelsters werden gearresteerd en gevangenen gezet. Het moet gezegd worden, dat onze actieve vrienden in Hamburg, die de pamfletten plakten, allen oorlogsarbeiders, stenotypistes, enz. waren. Veel van deze vrouwelijke helden en kameraden, evenals de drukker - een zakenman die geen lid was van de beweging - werden veroordeeld tot dwangarbeid. Onze opofferingen waren groot. Het zou niet op z'n plaats zijn om iemands persoonlijke opofferingen te noemen. Een strijder is gedoemd te vechten en te lijden. "De keiharde waarheid is dat we moeten vechten voor de vrede, zo niet dan zal het de vrede van het kerkhof zijn, de vrede die Europa en andere delen van de wereld in een nieuw tijdperk van de donkerste reactie zal doen

onderdompelen". (Rosa Luxemburg). Het is onze taak de activiteiten in de beweging te verdubbelen zowel aan boord als aan de wal.

In juli 1917 werd hiervan een voorbeeld gegeven door de matrozen van een eskadron voorafgegaan door de gevechtskruiser "Prinzregent" die voor anker lag in de Nedereelbe. Bij het bevel "Licht het anker en alle hens aan dek" gaven de matrozen elkaar signalen, maar ze deden niets om aan het bevel gehoor te geven. Hun eigen bevel "Het vuur uit" bleek meer gewicht in de schaal te leggen dan de bevelen van de vlootkommandanten. Honderden matrozen werden veroordeeld tot dwangarbeid van een tot vijftien jaar. Deze gebeurtenis en de houding van de Admiraliteit maakten de situatie erg duidelijk. Nervositeit en opgewondenheid onder de autoriteiten, maar vastberadenheid in de laagste rangen.

De zeelieden hadden nogmaals laten zien, dat zij niet terugdeinzen voor gewapend verzet. Zij wisten dat zij alleen konden winnen door gezamenlijke actie van alle matrozen in hechte samenwerking met hun kameraden in het leger en in de industrie. Theoretici die het verschil opblazen tussen theorie en de levende praktijk, mogen misschien het spoor bijster raken, maar dit overkomt zelden de praktische strijders. De opvattingen van de laatsten waren de juiste. In januari 1918 ontstonden de wilde stakingen in de bewapeningsindustrie, gevolgd door plunderingen van bakkerijen in het Reich. Daarop volgden maanden van opmerkelijke stilte. Het was de stilte voor de storm.

Tegen de zomer werd er een bijeenkomst gehouden in de "Edelweiss", de grootste danszaal in Wilhelmshaven. De bijeenkomst werd beschermd door kolonnes van de ondergrondse organisatie van de vloot. Het was laat in de avond. De danszaal was vol met matrozen, meisjes en enkele burgers. Het orkest had het podium verlaten gedurende de pauze, toen plotseling viel het grote gordijn van het podium er werd geroepen "Blijf staan waar je staat, geen beweging!". Toen hoorde men van achteren het gordijn een luide stem, indrukwekkend en overtuigend; "Er staan ons belangrijke gebeurtenissen te wachten. Er zal uiteindelijk geen oorlog meer zijn, geen onderdrukking meer van de zwoegende en bloedende massa's...maar we moeten doorvechten, hard, lang en verbeteren. Voor de goede zaak, geen roekeloosheid. Onze dag zal komen".

En die kwam ook.

In september vond er een geheime konferentie plaats in Berlijn van de verschillende groepen arbeiders. Vertegenwoordigers van een aantal industriële werkplaatsen uit noord, oost, midden en west Duitsland waren bijeengekomen.

Gezien de verslagen van het toenemende aantal vergaderingen van de onafhankelijke arbeidersorganisaties, was het noodzakelijk dat de revolutionaire klasse haar programma's krachtig moest overbrengen aan de brede massa's, ongeacht de kosten en dat dit zo snel mogelijk uitgevoerd moest worden...In plaats van het woord "socialisme" werd gekozen voor het woord "kommunisme" d.w.z. de associatie van vrije en gelijkwaardige producenten in vrije communes.

Er werd een manifest uitgegeven in vele duizenden exemplaren dat enkele dagen later uitgedeeld werd. Dit manifest - geschreven door de overleden kameraad Frenken - was bedoeld om de door sociaal-demokratie bedrogen massa's te informeren en om ze los te weken van hun op baantjes beluste leiders.

"Socialistische voormannen", een houtsnede van Frans Masereel

revolutie in Berlijn, 1918

satire op de heersende burgermoraal door Max Beckmann, getiteld "Blasé".

Arbeiter und Soldaten!

Nun ist Eure Stunde gekommen. Nun seid Ihr nach langem Dulden und stillen Tagen zur Tat geschritten. Es ist nicht zuviel gesagt: in diesen Stunden blüht die Welt auf Euch und haltet Ihr das Schicksal der Welt in Euren Händen.

Arbeiter und Soldaten! Jetzt, da die Stunde des Handelns gekommen ist, darf es kein Zurück mehr geben. Die gleichen „Sozialisten“, die vier Jahre lang der Regierung Zuhälterdienste geleistet haben, die in den vergangenen Wochen von Tag zu Tag Euch verhöhlet haben mit der „Volkregierung“, mit Parlamentarisierung und anderem Plunder, sie setzen jetzt alles daran, um Euren Kampf zu schwächen, um die Bewegung abzuwiegeln.

Arbeiter und Soldaten! Was Euren Genossen und Kameraden in Kiel, Hamburg, Bremen, Lübeck, Rostock, Flensburg, Hannover, Magdeburg, Braunschweig, München und Stuttgart gelungen ist: Das muß auch Euch gelingen. Denn von dem was Ihr erringt, von der Zähigkeit und dem Erfolg Eures Kampfes, hängt auch der Sieg Eurer dortigen Brüder ab, hängt der Erfolg des Proletariats der ganzen Welt ab.

Soldaten! Handelt wie Eure Kameraden von der Flotte, vereinigt Euch mit Euren Brüdern im Arbeitstittel. Laßt Euch nicht gegen Eure Brüder gebrauchen, folgt nicht den Befehlen der Offiziere, schießt nicht auf die Freiheitskämpfer.

Arbeiter und Soldaten! Die nächsten Ziele Eures Kampfes müssen sein:

1. Befreiung aller zivilen und militärischen Gefangenen.
2. Aufhebung aller Einzelstaaten und Beseitigung aller Dynastien.
3. Wahl von Arbeiter- und Soldatenräten, Wahl von Delegierten hierzu in allen Fabriken und Truppenteilen.
4. Sofortige Aufnahme der Beziehungen zu den übrigen deutschen Arbeiter- und Soldatenräten.
5. Übernahme der Regierung durch die Beauftragten der Arbeiter- und Soldatenräte.
6. Sofortige Verbindung mit dem internationalen Proletariat, insbesondere mit der russischen Arbeiterrepublik.

Arbeiter und Soldaten! Nun beweist, daß Ihr stark seid, nun zeigt, daß Ihr klug seid, die Macht zu gebrauchen.

Hoch die sozialistische Republik!

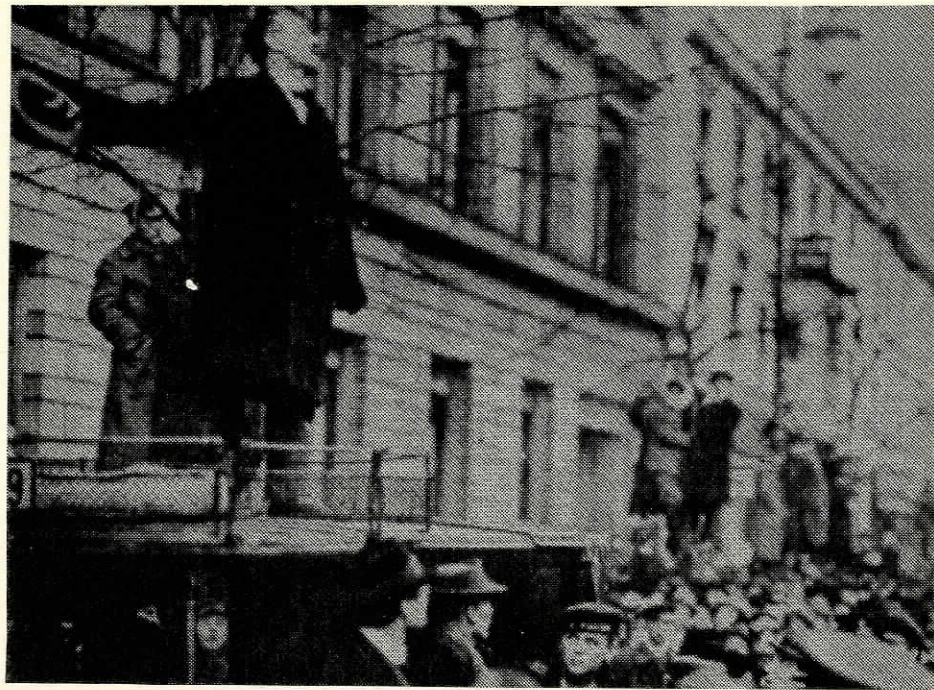
Es lebe die Internationale!

Die Gruppe Internationale (Spartakusgruppe)

Karl Liebknecht.

Ernst Meyer.

revolutionaire oproep door de Spartakisten olv. Karl Liebknecht en Ernst Meyer.

Karl Liebknecht spreekt op Unter den Linden, Berlijn
5 januari 1919

demonstratie van gewapende arbeiders en soldaten
in de Leipziger Strasse, 6 januari 1919.

toespraak van een van de revolutionaire
voormannen in de Berlijnse dierentuin tij-
dens een van de eerste revolutiedagen.

revolutionaire arbeiders en soldaten, Berlijn 6 januari 1919

straatgevechten in de Berlijnse krantenwijk, 1919

straatgevechten in Berlijn

Arbeiter, Bürger!

Das Vaterland ist dem Untergang nahe.

Rettet es!

Es wird nicht bedroht von außen, sondern von innen:

Von der Spzialistgruppe.

Schlagt ihre Führer tot! Tötet Liebknecht!

Dann werdet ihr Frieden, Arbeit und Brot haben!

Die Frontsoldaten

Kontrarevolutionaire propaganda. De tekst luidt:

" arbeiders, burgers!

Het vaderland is de ondergang nabij.

Redt het!

Het wordt niet bedreigd van buiten, maar van binnenuit

DOOR DE SPARTAKUSGROEP

Sla hun leider dood!

Doodt Liebknecht!

Dan zult u vrede, werk en brood hebben!

de frontsoldaten.

Het neerslaan van de Spartakusopstand door legereenheden.

Eind oktober 1918 was er een stroom gevallen van insubordinatie en ongehoorzaamheid onder de matrozen van de Noordzee vlootbasis en een uitbarsting was onvermijdelijk. De oorlogsschepen van alle types lagen voor de wal van Wilhelmshaven. De grote schepen inclusief het oorlogsschip "Baden" en de kruiser "Hindenburg" waren gereed om in actie te komen en wachtten op orders van de bevelhebber van de vloot. Ook de schepen die buiten de dokken en in de rivier op de Jade voor anker lagen, het eskadron kruisers, torpedoboot en torpedobootjager flottieljes, waren gereed om in actie te komen.

Er gingen geruchten als zou er besloten zijn tot een laatste aanval tegen de vijand waarin de Duitse vloot zou zegevieren of sterven "Keizer en Vaderland". De matrozen van de vloot hadden zo hun eigen ideeën over de "glorie van het vaderland", wanneer zij elkaar met "lang leve Liebknecht" begroetten. De bemanning van de aan de kade gemeerde schepen was over het algemeen niet aan boord, maar in de werkplaatsen en in de grote wasvertrekken aan wal. Anders dan gewoonlijk droegen de officieren revolvers en ze bevolen de bemanning terug te gaan naar de schepen. De bemanning gehoorzaamde, maar ondertussen hadden weer anderen de vloot verlaten en voegden zich bij de bemanning aan wal. De situatie was gunstig, het komitee zond het bericht uit: "Bewaakte bijeenkomst vanavond op het nieuwe soldatenkerkhof. Stuur afgevaardigden van elke eenheid". Volgens de regels van de geheime organisatie moesten de afgevaardigden alleen of hoogstens in tweetallen naar de bijeenkomst gaan en op behoorlijke afstand van elkaar om geen aandacht te trekken. De bijeenkomst vond plaats en toonde hoe algemeen de reactie was op de oproep van het komitee. De plaats van samenkomst werd bewaakt door matrozen. De aanwezigen stonden, knielden of zaten tussen de graven. Er was geen tijd voor discussie of toespraken. De namen van de afgemeerde schepen in de haven en rivier werden genoemd en vanuit het donker antwoordden de bijna onzichtbare afgevaardigden met alleen maar "Hier". Er sprak een kamerad. Kort maar vastberaden: "De tijd is gekomen". Het is nu of nooit, sprak hij langzaam maar beslist. Overmeester de officieren en andere hoogwaardigheidsbekleders. Bezet eerst de seinstations. Wanneer je deze onder controle hebt, moet je de rode vlag hijsen. Voor de rode morgen van de nieuwe dag!"

Volgens de regels van de organisatie moesten ze allemaal blijven staan totdat de spreker vertrokken was. Gelukkig was het een donkere nacht. Tijdens hun terugkeer naar de schepen en barakken hoorden sommige kameraden het zware stampen van marcherende troepen. Er werd geschoten en er werd geschreeuwd "Weg met de oorlog". Het geluid kwam van matrozen, ongeveer 300, die gearresteerd waren en onder eskorte naar de trein gebracht werden, die hen naar de gevangenis in Oslebshausen bij Bremen moest brengen. Zij werden bemoedigd door de passerende matrozen. Toen een tiental matrozen het gebouw van de admiraliteit voorbijliepen, merkten ze dat het wachthuis bezet was door soldaten van een dorp, Marksen, in Oost Friesland. Het was een machine-geweer detachement. Zonder te aarzelen voerden de matrozen een aanval uit en op het volgende moment hadden zij 15 machine-geweren veroverd. De kommandant van het detachement, een oude sergeant-majoor, verklaarde zich na wat over een weer gepraat solidair met de matrozen. Daarna

marcheerden de matrozen naar deur A van de keizerlijke scheepswerf en toen ze de wacht vonden bleek het al in handen te zijn van revolutionairen. Volgend op het oorlogsschip "Baden", bleken kleinere eenheden ook al overmeesterd te zijn door revolutionaire matrozen. Aan boord van de "Baden" kozen ze een nieuwe kommandant. Hij was lid van het komitee. Nu was de dag aangebroken. Er werden schoten gehoord aan boord van een kleinere lichte kruiser in het droogdok en de witte scheepsvlag hing nog steeds in de mast. Na een gevecht van ongeveer een uur, waren alle schepen, behalve de "Hindenburg" in handen van revolutionairen. Op de "Hindenburg" was nog steeds de witte vlag zichtbaar. De kommandant van de "Baden" seinde "Geef je over of we schieten". Er was een strijd zichtbaar op de "Hindenburg" en een detachement stokers van de "Baden" maakte zich gereed om aan boord te gaan van de "Hindenburg" om daar een handje te helpen. Maar voordat zij het schip bereikten werd de witte vlag naar beneden gehaald en de rode vlag gehesen. Tegelijkertijd werd er een boodschap ontvangen van het kruisereskadron, dat de revolutionairen ook daar de overhand hadden gekregen.

Op bevel van het komitee werd er een massa-meeting gehouden voor het admiraliteitsgebouw. Er draafden 20.000 mensen op, die later marcheerden om het marine-gebouw, met vooraan het 15de torpedo half-flottielje. Een kameraad kondigde aan, dat alle kommandanten en admiraals van de Noordzeevloot afgezet waren en dat ze zolang ze maar op hun hoofdkwartier bleven, niets zou overkomen. Als ze echter wat van plan waren, dan zou er met hen afgerekend worden. Drie van de vier kommandanten gingen naar het admiraliteitsgebouw en vertelden de admiraal over de gebeurtenissen. Zijne ekselentie antwoordde spijtig, dat hij op het moment niets kon doen. Er werd hem verteld dat hem op het moment niets zou overkomen als hij zich maar koest hield en thuis bleef. Nu stroomde de menigte oorlogsarbeiders de straat in. Het is jammer dat er vermeld moet worden, dat er nog arbeiders waren die wachtten op een oproep van anti-revolutionaire leiders en die gedwongen moesten worden zich te bevrijden. Hun optreden evenals dat van hun leiders en het overgrote deel van het witte boordenproletariaat was, bewust of onbewust, reaktionair in die tijd.

Alles ging snel. Er vonden grote demonstraties plaats en optochten kwamen samen op het oefenterrein. Na de toespraken en de berichten over de gebeurtenissen, werden er verkiezingen gehouden voor arbeiders- en soldatenraden. Elk schip had zijn raad en afgevaardigde. Hetzelfde gold voor iedere fabriek en dorpsdistrikt.

Die avond vond er een bijeenkomst plaats van afgevaardigden, die zichzelf uitriep tot Revolutionaire Regering. Er werd een raad gekozen van 21 matrozen, die zogezegd de Besturende Regering werd. Dit koos een lichaam van 5 leden met uitvoerende bevoegdheden. Maar toen de eerste bijeenkomst van deze raad van vijf plaatsvond, bleken vier van de vijf leden geen revolutionair socialist te zijn. De vijfde vertelde de anderen dat de revolutie niet gemaakt kon worden door zoetsappige revolutionairen en dat hij niet kon samenwerken met hen. Allerlei omstandigheden zorgden ervoor dat ze nog een tijdje door konden gaan. In feite, waren er van het begin af aan twee regeringen in Wilhelmshaven, de Raad van Vijf, met als hoofdkwartier het officierskasino en het Revolutionaire Komitee, gesteund door de revolutionair socialistiese matrozen met het hoofdkwartier aan boord van de "Baden" en in de

"Duizend Man Barakken".

De volgende anekdotes over twee van de leden van de raad moet men zien als een aanwijzing voor het kaliber van de meerderheid van de raad.

Een marine-stoker, die sprak als een priester, maar die onbetrouwbaar was en die op de een of andere wijze kontakten had met de admiraliteit en andere autoriteiten van het keizerlijke regime en ook een hechte relatie had met Ebert, Noske, Scheidemann, enz. Deze stoker smeekte op 4 november 1918 zijn mede-stokers alle belangrijke openingen te barricaderen om de aanstormende revolutionaire matrozen tegen te houden. Ze maakten hem door middel van een klap duidelijk dat hij zich moest gedragen. Toen de openingen ingeslagen werden, sprong hij naar de opening en riep met een theatraal gebaar: "Der Freiheit eine Gasse" (Een pad voor de vrijheid; een citaat uit een gedicht over de dood van Arnold Winkelried). Deze man noemde zichzelf - volgens instructies van zijn keizerlijke meesters - President van Oldenburg, Oost Friesland en Wilhelmshaven, maar in werkelijkheid stelde hij niets voor.

Een andere akteur, misschien een nog wel meer beklagenswaardig lid van de Raad van Vijf wiens achternaam helaas dezelfde is als die van de schrijver - probeerde aan te pappen met het reaktionaire leger van officieren dat toen probeerde Wilhelmshaven aan te vallen. Hij had hiervoor grote posters laten drukken en ophangen gedurende de straatgevechten, waarop stond: "Ik ben niet de Spartakist Ernst - die de leider is van het Revolutionaire Komitee en ik heb niets te maken met zijn kommunistiese zaakjes. Mijn naam is Joseph, en ik ben een sociaal demokraat".

Deze Joseph werd ter plaatse gestraft door vrouwen uit de arbeidersklasse die hem wegjoegen uit Wilhelmshaven met bezemstelen. En net zoals Josef uit de bijbel, vluchtte hij ook naar een ander land - in dit geval Rusland - alwaar hij een welvarend handelaar werd.

EEN BELANGRIJK MOMENT

Tegen deze tijd was de macht bijna geheel in handen van de arbeiders- en soldatenraden; nog wel niet in het hele keizerrijk, maar toch zeker wel in Wilhelmshaven, Bremen en Brunswick. Het revolutionaire proletariaat drong aan op een duidelijke beslissing. Straat- en barricadegevechten in steden en dorpen waren aan de orde van de dag. Er werden stoottroepen van revolutionaire matrozen gestuurd naar alle uithoeken van Duitsland. Om permanent contact te onderhouden met Kronstadt werden er door het Revolutionaire Komitee honderden zwaar-bewapende matrozen gestuurd naar het zendstation in Nauen om het te bezetten. Nauen ligt vlak bij Berlijn en was nog steeds in handen van de Ebert regering. Ze kwamen nooit meer terug. Na tevergeefse pogingen het station in te nemen gingen vele van hen naar Berlijn en vormden daar onder het kommando van een keizerlijke legerofficier, de revolutionaire socialist Luitenant Dorrenbach (een vriend van Karl Liebknecht), de Volks Marine Divisie. Onze eigen pogingen om vanaf het radiostation in Wilhelmshaven in contact te komen met de revolutionairen in Kronstadt waren niet succesvol, onze berichten werden gestoord, eerst door een station ergens in Finland en later door Nauen.

In deze situatie - het was nu 18 november - voegden de leiders van de vakbonden zich bij de grote industriëlen in de Arbeitsgemeinschaft. Dit aangaande schreef Hugo Stinnes in zijn memoires; (ik put uit mijn geheugen) "We waren geheel verslagen. In deze hopeloze situatie was een grootse man, Legien, voorzitter van het Komitee van Vakbonden in Duitsland, onze redder in nood. In feite redde hij ons; en dat zal nooit vergeten worden".

Stinnes vergat het niet. Een industriële miljonair en een van de belangrijkste scheepseigenaren in Duitsland noemde een van z'n grootste schepen "Karl Legien". Als er een arbeidersklasse in een land ergens ter wereld laaghartig verraden is, dan is het wel de Duitse arbeidersklasse. Waren de arbeiders dan nog niet "toe" aan de revolutie? In Lunen, in het Ruhrgebied bezetten de mijnwerkers de kolnmijnen en ze hielden ze meer dan 5 maanden in werking; het administratieve werk werd gedaan door hun vrouwen en dochters. Gedurende die tijd was de opbrengst groter dan ooit tevoren. Hetzelfde met de landarbeiders op een boerderij in Golnow in Pomerania, die het bedrijf overnamen en het in bedrijf hielden als een gewapende gemeenschap. Elk lid van de gemeenschap hield wapens in huis, maar er deed zich geen enkel geval van geweld of misbruik voor. Ze hadden hun arbeidersraad en leefden en werkten vredig op hun landgoed, totdat de troepen van Noske hen terugduwden in de loonslavernij. Dit zijn maar twee van de vele voorbeelden.

Laten we een tipje van de sluier oplichten! Het was K. Radek - de toenmalige (1919) Russiese gevolmachtigde in Duitsland - die openlijk verklaarde dat een "zegevierende arbeidersrevolutie in Duitsland nu, een verloren revolutie betekent in Rusland".

Stalin benadrukte bij het bespreken van de Duitse situatie (1923) "Volgens mij moeten de Duitse arbeiders in bedwang gehouden worden, niet aangespoord".

Inderdaad, zoals de geschiedenis heeft laten zien, heeft de Komintern niet alleen de echte revolutionairen in Kronstadt en de Oekraïne bloedig gelijkwideerd, maar ze heeft ook opzettelijk de arbeidersrevolutie in Duitsland voorkomen.

De zeelieden die het Revolutionaire Komitee ondersteunden voelden het als hun plicht hun activiteiten voort te zetten en om hun klassekameraden ten koste van alles te ondersteunen. Ze waren zelfs vastbesloten, indien nodig, gebruik te maken van de eenheden van de oorlogsvloot, die ondanks de wapenstilstand nog steeds gewapend waren en gereed voor gebruik.

Maar men stond voor andere problemen. Er waren nog steeds honderdduizenden arbeiders geketend aan de verouderde organisatiesystemen, die gedomineerd werden door conservatieve leiders. Dit bleek duidelijk tijdens de eerste Algemene Arbeiders- en Soldatenkonventie in Berlijn in december 1918. Het klinkt ongelovelijk, maar vanuit dit "revolutionaire" parlement werd het noodzakelijk geacht een revolutionaire groep te formeren! En toen Karl Liebknecht, als voornaamste spreker, terecht opmerkte: "De kontra-revolutie is onder ons", richtten sommige afgevaardigden het geweer op hem.

Dezelfde dag werd er een kontra-revolutionaire poging ondernomen om het oorlogsschip "Baden" te overmeesteren. Er werd wat bloed vergoten, maar de poging werd effectief verijdeld en de vertrouwensman van de "Baden" werd enthousiast ontvangen door zijn zegevierende kameraden

toen hij terugkwam van de Berlijnse Konventie. Een paar dagen later versloeg een vrachtauto vol met matrozen van de Duizend Man Barakken een kontra-revolutionaire opstand geleid door leenheren uit Oostfriesland. Daarna hielpen ze hun mede-arbeiders op de landerijen met het opzetten van een effectieve Landarbeidersraad. Toen het detachement terugkwam bij de barakken, liet het een revolutionaire gemeenschap achter.

Ongeveer tegelijkertijd zond de "Volksregering" in Berlijn een afgevaardigde naar Wilhelmshaven in een poging de Matrozen- en Arbeidersraden zover te krijgen haar orders op te volgen. Hij werd ontvangen door enkele leden van de Raad van Vijf, maar kreeg niet zijn zin en alles ging verder als voorheen. In januari 1919 werd een minister gearresteerd door een detachement van het 15de Torpedo Halfflotilla, toen hij door de Berlijnse regering gestuurd werd naar Wilhelmshaven met dezelfde missie.

Ondertussen had de Berlijnse regering grote posters laten drukken die aangeplakt werden op alle muren en gebouwen in het Rijk - maar niet in Wilhelmshaven, Brunswick en andere plaatsen die onder controle stonden van de revolutionairen - met daarop de tekst: "Socialisme in heel Duitsland", "Het socialisme wint terrein", enz. Het enige wat feitelijk terrein won waren de oude reaktionaire krachten aangevoerd door de volks "bevrijdende Sociaal Democratie". Hun belangrijkste krant Vorwärts - twee keer overgenomen en bestuurd door de revolutionaire Berlijnse arbeiders, maar later weer opnieuw overgenomen door de Sociaal Democraten - publiceerde op het moment dat er honderden arbeiders vermoord werden tijdens straatgevechten in Berlijn, deze smerige regels:

Vielhundert Tote in einer Reih'-

Proletarier!

Karl, Rosa, Radek und Kompanei-

Es ist keiner dabei, es ist keiner dabei!

Proletarier!*

* Vele honderden doden in een rij - proletariërs! Karl, Rosa, Radek en bentgenoten - geen is erbij, geen is erbij! Proletariërs! (Vorwärts van 13 januari 1919.)

De Sociaal Demokratiese propaganda vóór een nationale Konventie werd door de revolutionaire kommunisten beantwoord met: "Geen Nationale Konventie! Bewapen de arbeiders in de fabrieken! Stel revolutionaire tribunalen in om de oorlogsmisdadigers en kontra-revolutionairen te berechten!"

In die tijd was de burgeroorlog ver weg van een klimaks. De beslissende gevechten moesten nog komen. Er marcheerden juist nieuwe eenheden van industriële arbeiders naar het front. Ze vochten hun veldslagen, niet als partij- of vakbondsleden, maar als onafhankelijke revolutionaire fabriekseenheden. In dit klimaat 28 december 1918 werd een partij geboren, die na lange en verhitte discussies, de "Kommunistische Partei Deutschland" (Spartakus Bund) genoemd werd. Zij bestond slechts uit gedeelten van de eerder genoemde revolutionaire groepen. Groepen als de Internationale Kommunisten in Bremen, Wilhelmshaven, Brunswick enz. sloten zich nooit officieel aan. Het is belangrijk op te merken dat de Kommunistiese Partij van Duitsland * (Spartakusbond) in het begin sterk anti-parlementair was.

* P.S. In 1923 streefde de KPD naar een eenheidsfront met de Duitse nationalist. De nazi Graf von Reventlow schreef artikelen in het kommunistiese centrale orgaan "Rote Fahne". Tegelijkertijd verklaarde de kommunistiese afgevaardigde Clara Zetkin in de Reichstag, dat "samenwerking tussen de Reichswehr en het rode leger prakties onmogelijk is".

Wat betreft de vakbonden was de slogan eerst "Vernietig de vakbonden"; dit werd later gewijzigd in "Verover de vakbonden".

Ondertussen stak een nieuwe onafhankelijke industriële vakbeweging de kop op en verspreidde zich over heel Duitsland, waarvan het ledental in een betrekkelijk korte tijd het aantal van enkele honderdduizenden bereikte. Deze beweging was de "Algemeine Arbeiter Union, Revolutionäre Betriebsorganisation". Deze beweging streed verbitterd tegen de Reichswehr in Centraal Duitsland, bijvoorbeeld bij de Leuna Werken en maakten zich als gevechtseenheden van de arbeidersklasse meester van de scheepswerven en fabrieken in Noord Duitsland.

In januari 1919 werd er door de Konferentie van Internationale Kommunisten in Noordwest Duitsland besloten om te onderhandelen met Karl Radek - toendertijd algemeen bolsjewistiese afgezant in Berlijn - om te komen tot het onderhouden van radio-kontakt tussen Wilhelmshaven en Kronstadt.

Ik spoedde mij per speciale lokomotief naar Berlijn om mijn opdracht meteen uit te voeren. Na die dag tevergeefs gezocht te hebben naar Radek ontmoette ik tegen middernacht toevallig Karl Liebknecht die me vertelde dat Radek zich ophield in de buitenwijk in een bepaalde flat van de Arbeiders Koöperatieve Maatschappij. Er waren massale stakingen aan de gang in de stad en de daaromheen liggende distrikten. Er reden geen taxi's. Toen ik na een vermoeiende tocht arriveerde bij de flat van Radek, bleek hij druk bezig te zijn met enkele vrouwelijke bezoekers.

Uiteindelijk vond het politieke debat plaats en werd het me duidelijk dat de bolsjewistiese partij-diktatuur zich niet erg bezig hield met het ontwikkelen van het wereldkommunisme.

VOORUITZICHTEN EN MOGELIJKHEDEN

Vroeg in januari 1919 werd het duidelijk voor de klasse-bewuste zeelieden in Wilhelmshaven die zich hoofdzakelijk bevonden in de Duizend Man Barakken, op de opleidingsonderzeeër "Deutschland" en op kleinere schepen als torpedojagers en torpedoboten. Om niets aan het toeval over te laten begonnen de matrozen zichzelf te scholen en op te leiden. Aan boord en aan wal werd les gegeven over marxisties socialisme, kommunisme en strategie. In plaats van de in diskrediet geraakte term (door toedoen van de Sociaal Democratie) werd de term "kommunisme" overgenomen. In hechte samenwerking met de revolutionair socialistiese arbeidersgroepen in Noordwest Duitsland en de industriële centra van Westfalen (Ruhrdistrikt) werd een strategies plan ontworpen om de reaktionaire krachten van de kust en Zuidwest Duitsland op te drijven naar Berlijn. Dit was beter dan de reaktionairen te laten vechten naar eigen believen. Men hoopte de lokale revolutionaire krachten te ondersteunen en Berlijn te veroveren voor de onderdrukte klasse.

De revolutionaire matrozen van het Noordzee Station waren vastbesloten om te strijden voor de zaak. Overwinnen of sterven! Ze zwoeren dat het afgelopen moest zijn met de oude klassenmaatschappij, dat die nooit meer terug mocht komen, dat er geen slavernij meer mocht zijn, geen kapitalistiese oorlog. Men had er genoeg van. Het is onmogelijk hun moed te beschrijven. In hun gedachten hadden ze een nieuwe wereldmaatschappij van arbeiders vol van overvloed, een maatschappij gegrondvest op arbeidersdemocratie die zich ontwikkeld naar een eensgezinde mensheid.

Ondertussen werd het duidelijk dat de reaktionaire troepen Noordwest Duitsland insloten. Beetje bij beetje namen hun troepen strategiese posities in, niet als een opmarcherend leger maar als "bezoekers" en "sympathisanten" van de revolutionairen. Ondertussen (ergens tussen 10 en 15 januari) zond de Weser Matrozenraad een kleine torpedoboot naar Wilhelmshaven afgeladen met matrozen, die zij aan zij wilden vechten met hun oude kameraden. Met deze matrozen dook ook een zekere vliegenier-luitenant A. op in het hoofdkwartier van het Komitee. Hij wilde zijn diensten aanbieden met de woorden: "Ik ben van geboorte proletariër en in tijden zoals nu keer ik terug naar de klasse, waartoe ik echt behoort". A. die officier was bij de voormalige Keizerlijke marine-luchtmacht, bleek een briljant instrukteur en adviseur te zijn naast een dappere strijder en bovenal een echte kameraad. In korte tijd leidde hij 15 jonge matrozen op, wel niet tot piloot, maar wel als verkenner. Zijn kwaliteiten als militair instrukteur spaarden vele levens. Er doken ook andere kameraden op uit de vlootbemanning en arbeiders, die in staat waren het bevel te voeren. Bijvoorbeeld B. voormalig stoker op de "Baden"; C, een matroos van het torpedojagerflottielje en D, een dokwerker, gekozen door de revolutionaire zeelieden bleek een moedig kameraad en bekwaam havenkommandant te zijn. Veel van deze mensen hebben nog steeds kontakten in Duitsland, dus voor de veiligheid worden ze alleen maar met initialen genoemd.

De doelmatigheid van de inspanningen bevolen door het Komitee (en de vastberadenheid van haar kiezers) werd duidelijk, toen het bekend werd dat een afgezant (de derde) van de Ebert-regering per vliegtuig aangekomen was in Wilhelmshaven om een laatste gesprek te hebben met de Raad van Vijf, waarbij deze hen vroeg zich over te geven aan de regering. De vertrouwensman van het Komitee was op dat moment druk bezig kaarten te bestuderen in de Duizend Man Barakken. Via een geheim telefoontje ontving hij van de bevelvoerende kameraad van de torpedo- en torpedojagerflottieljes een bericht vanaf de ver weggelegen torpedoboothaven naar de Duizend Man Barakken, luidende:

"Kameraad. De bemanning van het B flottielje is gereed. Onze 8.8 cm. kanonnen staan gericht op het officierencasino. Op uw bevel zal meteen gevuurd worden, zodat het huis van de verraders en haar huidige bewoners vernietigd zullen worden. Geef alstublieft het bevel".

Er werd geaarzeld; er spookten verschrikkelijke gedachten door het hoofd van de vertrouwensman. Maar dat duurde slechts kort; toen kwam het antwoord, duidelijk en vastberaden:

"Bedankt kameraad, hoewel het bijna zover is, moeten we toch nog wachten".

Ondertussen kwam er een speciale koerier van hetzelfde flottielje en hij ontving de boodschap mondeling.

Het moet gezegd worden, dat de vertrouwensman van het komitee het best geïnformeerd was en dat hij net zoveel hart voor z'n kameraden als voor de goede zaak had. Hij begreep ze maar al te goed. Hij wist dat ze gelijk hadden, maar in sommige situaties is het niet voldoende om voortvarend te werk te gaan.

Op 15 januari werden Rosa Luxemburg en Karl Liebknecht in Berlijn vermoord door officieren van de Ebert troepen. Er werd in Wilhelmshaven een algemene staking uitgeroepen door de groep van Internationale Kommunisten, die op dat moment, behalve enkele honderden industrie-arbeiders, meer dan 500 matrozen telde. Er werden massale bijeenkomsten en gewapende demonstraties gehouden. Aan de vlaggemasten van de oorlogsschepen en de Duizend Man Barakken wapperde de rode vlaggen halfstok. De proletariërs van de zee rouwden om twee geliefde kameraden, terwijl de tot moord aanzettende schrijver van "Vorwärts" z'n zin had.

Later slopen er agent-provokateurs Wilhelmshaven binnen. Zij kwamen binnen onder het mom van "kameraden". Een van hen, in dienst van een zekere militaire pressie-groep werd ontmaskerd en twee jaar later in Centraal Duitsland geëksekueteerd door revolutionairen.

Niets kan de stemming onder de zeelieden beter illustreren dan het feit dat toen op 16 januari de reaktionaire "Bund der Deckoffiziere" een poging deed "Wilhelmshaven te bevrijden van Spartakaanse overheersing", de revolutionairen hen een lesje leerden dat maar weinig witgardisten verwacht hadden. Na zes uren van straatgevechten, waarbij verschillende doden vielen, gaf de Bund zich onvoorwaardelijk over. De straat naar de Jachmann Brug lag bezaaid met achtergelaten geweren en machine-geweren. Sommige officieren beloofden niet de wapens op te nemen tegen de revolutionairen, naar later bleek oprecht. Of deze opstand nu wel of niet door de Ebert-regering opgezet was, het eindigde met de nederlaag voor de oude militaristische krachten. De Komitee-getrouwe matrozen vochten met open vizier tegen de vijand, die ze verschillende keren versloeg. Dit alles zonder officieren te eksekuteren.

Ongeveer tegelijkertijd werd er nog een reaktionaire "coup de main" poging gedaan in Jever in Oldenburg, die eveneens verijdeld werd door kommando's van de Duizend Man Barakken. Nogmaals lieten de naar Wilhelmshaven terugkerende matrozen een socialistiese arbeidersgemeenschap achter in het Jeverdistrikt. Maar dit maal keerden zij niet alleen terug. Ze brachten een provinciaal kapitein-generaal met zich mee, die niet in de revolutie geloofde. Helaas werd deze man vergeten in de Heppens militaire gevangenis te Wilhelmshaven en toen later zijn kollega-officieren van het Gerstenbery-leger zijn cel openden en hij hen vertelde, dat hij de kapitein-generaal van het Jeverdistrikt was, werd hij niet geloofd en hard aangepakt!

Tegen het einde van januari steeg de spanning onder de matrozen. Berlijn * was gevallen, Kiel ook, Bremen werd van achteren aangevallen door een groot leger. Ofschoon er een systeem van matrozen en arbeiders wachtposten was opgezet in Wilhelmshaven en omliggende distrikten met daarbij een noodtribunaal voor kontra-revolutionairen, was dit nog lang niet genoeg. Wat Wilhelmshaven nodig had - en niet alleen Wilhelmshaven - was een totale revolutie van onder af.

* De opstand van Kiel stierf een snelle dood, doordat veel zeelieden

naar huis gingen. Duizenden gingen naar Hamburg waar ze een zogenaamde Oberste Marinerat der Niederelbe vormden.

De activiteiten van deze raad bleven beperkt tot het gewapend opeisen van levensmiddelen in de omliggende distrikten. Omdat ze niet in staat waren de hand te leggen op het goud van de banken, werd er beslag gelegd op de vakbondsfondsen in Hamburg.

Door de uittocht van rebellen uit Kiel, bleven er bijna geen revolutionairen elementen meer over in de raad van Kiel. En het was voornamelijk hieraan te wijten, dat reaktionairen als de sociaal-demokraat Gustav Noske min of meer fungeerden als een facade voor de militaire macht van de georganiseerde reactie. Van hieruit begon de kontra-revolutionaire Ehrhard brigade.

Het was duidelijk dat dit niet bereikt kon worden door het oude personeel van de matrozen- en arbeidersraden, maar dat er versterkingen moesten komen uit de groep revolutionair socialisten van het Komitee en haar gevechtseenheden te land en ter zee.

Op het ekonomies gebied overwoog het Komitee een associatie van vrije en gelijkwaardige producenten, gebaseerd op een systeem van arbeidersdemocratie, gebruikmakend - omdat deze waarschijnlijk geïsoleerd zouden worden - van het goud van de Reichsbank als ruilmiddel met de kapitalistische landen en natuurlijk om het goud niet tegen de revolutionaire arbeiders gebruikt te laten worden.

Alle hoop was gericht op Rusland. In ieder geval, er was geen tijd meer voor praten; er moest wat gedaan worden.

DE REVOLUTIONAIRE KOMMUNE VAN WILHELMHAVEN

De strijd langs de gehele kust van noord-west Duitsland nam toe in hevigheid en de revolutionaire groepen, vechtend onder bijzonder slechte omstandigheden rond Bremen, werden weggevaagd na zich heldhaftig verzet te hebben.

In deze situatie riep het Revolutionaire Komitee van Wilhelmshaven alle beschikbare matrozen aan wal, ondersteund door enkele voor anker liggende torpedoboten, gereed voor aktie in de Jadebusen om het naderende witte leger aan te vallen. De vooruitgelopen matrozen marcheerden 15 tot 20 kilometer van Wilhelmshaven naar het front, waar ze hun posities innamen in lang van tevoren aangelegde loopgraven. Deze eenheden, elk van 10 tot 30 matrozen, met een gekozen kommandant of vertrouwensman, probeerden de aanstormende troepen van Ebert tegen te houden. De matrozen begrepen heel goed dat hun 3000 man met weinig gevechtservaring op het land, geen partij zou zijn voor de 40.000 ervaren officieren. Maar ze wisten ook dat de strijd tegen elke prijs voortgezet moest worden en dat voor hun eigenbelang en in het belang van de goede zaak er discipline moest zijn. Vrijwillige discipline, gebaseerd op genegenheid en vertrouwen. Zij behandelden hun eigen afgevaardigden evenals de kommandanten met broederlijke en respect. Ondertussen waren de Duizend Man Barakken in staat van verdediging gebracht. Machine-geweren, gewone geweren, munitie en handgranaten werden verdeeld en meegenomen naar alle verdiepingen. Machine-geweren werden opgesteld op het dak van dit grote en kolossale gebouw.

Op 26 januari om 12 uur 's middags kondigde het revolutionair komitee de staat van beleg af in heel Wilhelmshaven. De oude soldaten- en arbeidersraden werden van hun taak ontheven. Tegelijkertijd werd de Reichsbank met 21 miljoen in goud ingenomen, waarbij het gebouw bewaakt werd door een speciale eenheid van 50 matrozen bewapend met 15 machine-geweren. Naast de Reichsbank werden ook andere financiële instituties bezet door gewapende matrozen; verder alle statistiese buro's, PTT kantoren, water en elektriciteitsinstallaties, alle vervoermiddelen, spoorwegstations, levensmiddelen- en grondstoffendepots, drukkerijen en alle regeringsgebouwen.

Treinen werden stilgezet, ze konden binnen komen rijden maar ze mochten er niet uit. Op vijf verschillende muurkranten, geplakt in heel het dorp, werden in enorme letters de instructies gegeven.

Arbeiders, ouden van dagen, alle tot wanhoop gedreven zwoegers, in het bijzonder degenen die leefden in hutten en houten barakken, kregen te horen dat ze de prakties verlaten huizen van de rijken konden overnemen, wat dan ook meteen gedaan werd. Er waren ook veel voormalige krijgsgevangenen die vrijgelaten werden ongeacht hun "ras" of nationaliteit. Klassebewustzijn loste deze "problemen" ter plekke op. "Het is het zijn van de mens dat het bewustzijn bepaalt".

Op 27 januari in de voormiddag werd een van de pakhuizen van de marine (vol met voorraden) geopend op last van het R.K. en vele duizenden kilo's gezout vlees, varkensvlees, ham, erwten, rijst en blikvoedsel werden gratis uitgedeeld onder de inwoners van Wilhelmshaven. Iedereen ontving naar behoefte.

Ondertussen gaven de verkenners het bericht door dat Wilhelmshaven aan alle kanten ingesloten werd door de bewegingen van het vijandelijke leger, behalve aan de kustkant. Bovendien hadden enkele matrozen-eenheden al vuurkontakt gemaakt met de naderende troepen van Ebert. In feite vochten deze kameraden tegen officierstroepen, die ondanks hun aanvallen terrein verloren.

Tegelijkertijd werd het duidelijk dat de hoop op bijstand van het fort Heppens, opgegeven moest worden vanwege grootscheepse sabotage. In zo'n situatie zou het inzetten van torpedoboten in de Jadebusen fataal geweest zijn. Dit en de algehele situatie werden serieus besproken door de afgevaardigden in de Duizend Man Barakken. Aan de vechtende matrozen werd doorgegeven zich terug te trekken naar het startpunt. Dit werd op een orderlijke manier gedaan. Gedurende de volgende uren intensiveerden de revolutionairen hun activiteiten; waarbij sommige plaatselijke suksessen geboekt werden en er werden vijandelijke ingenomen in de buurt van Mariensiel.

Zelfs onder deze omstandigheden werd het de sociaal-demokratiese leiders van Wilhelmshaven toegestaan een bijeenkomst te houden in de kantine van Wilhelmshaven. Ze vroegen om een onderhoud met het Revolutionaire Komitee, waarop twee afgevaardigden van de vloot samen met een kameraad van het revolutionaire komitee naar hen toe kwamen. Een van die sociaal-demokraten, bekend als de "pontifex maximus van Oldenburg", was net begonnen met spreken, toen z'n eigen partijmensen hem botweg vertelden "op te houden", toen hij hen probeerde over te halen zich niet te bemoeien met de matrozen, maar rustig af te wachten. Toch applaudiseerden enkelen, omdat zij in z'n afwachtende houding het minste kwaad zagen,

bovendien vonden ze dat ze zich nog altijd bij de zegevierende partij aan konden sluiten. Ze vonden de situatie instabiel. Ze vertoonden onmiskenbaar kapitalistiese neigingen, waarmee ze de socialistiese zaak op alle mogelijke manieren probeerden tegen te verzwakken. Ze waren bang voor hun eigen hachje en gedroegen zich achterbaks. Dit werd duidelijk toen het gerucht de ronde ging dat de Spartakisten de Reichsbank hadden overvallen om zichzelf te verrijken en dat er al voor enkele miljoenen aan goud verscheept was. Enkele maanden later, in juli 1919, moest Ebert's "Buitengewone Volksrechtbank" erkennen dat het Revolutionaire Komitee, ofschoon samengesteld uit "fanatieke kommunisten", altijd haar handen schoon heeft gehouden.

In de middag van 28 januari sloegen de eerste granaten in bij het havengedeelte, waarbij de houthutser duidelijk gericht was op de Duizend Man Barakken. Tegelijkertijd vroeg een klein oorlogsschip, dat naar later bleek 3 maanden in Skandinaviese wateren had gelegen, of het in het dok van Wilhelmshaven kon. Kameraad D, de uitvoerende havenkommandant vertrouwde de laatkomer niet helemaal en stond op ondervraging van de kapitein. De kommandant van het schip, een keizerlijke korvetkapitein, werd uitgenodigd naar de pier te komen, waar hij vele vragen te beantwoorden had. Uiteindelijk gaf kameraad D hem te verstaan, dat hij persoonlijk hem in de gaten zou houden en dat als "Herr Offizier" zich zou gedragen hij nog een ander sigarenbandje kon krijgen om rond zijn mouw te doen.

Op andere plaatsen vonden meer ernstige dingen plaats. Op het hoofdstation woedde een gevecht, waarbij vele matrozen dodelijk gewond waren geraakt. Een gemotoriseerde kolonne van officieren was voorbij een post van arbeiders en matrozen gekomen en maakten zich op om naar het station te gaan met de duidelijke bedoeling om het in te nemen. De verdedigers waren gedwongen, vanwege het zware vuur van machine-geweren, een weg open te laten. Plotseling reed de wagen van het Revolutionaire Komitee met volle snelheid in op de officierskolonne en gooide daar enkele handgranaten tussen. Er werden 18 officieren gevangen genomen en er werden vier machine-geweren, enkele automatiese pistolen en een aantal marine-dolken buitgemaakt. Het aantal doden bleef gelukkig beperkt.

De vertrouwensman van de wacht bij het station, een aardige jonge stoker van de "Baden", schaamde zich omdat hij de reaktionairen bijna had doorgelaten. Hij stond met tranen in de ogen, toen hij z'n kameraden zag. Maar ze begrepen het; een ferme handdruk en alles was weer goedge maakt.

De matrozen gingen zich niet te buiten aan wraakuitoefeningen, dit in tegenstelling tot de troepen van Ebert. Het was oorlog maar hun gevangenen werden goed behandeld.

Op de middag van 29 januari kwam er een bericht binnen gericht aan de arbeiders en matrozen, waarin ze werd verteld dat enkele duizenden goedgebapende arbeiders onder het bevel van de bekende jonge socialist P. op weg waren om de strijders voor de vrijheid in Wilhelmshaven te ondersteunen. Wie kon de revolutionaire socialisten nu nog tegen houden? Velen dachten al het geweervuur te horen van hun broeders die de reaktionaire bataljons in het oosten versloegen. Maar het was niet het geweervuur van het revolutionaire leger gerekruteerd in Hamburg, Harburg en Bremen, zoals ze hoopvol dachten, maar van het reaktionaire Gerstenburgleger. Het leger onder bevel van kameraad P. bereikte Wilhelmshaven nooit. Het kwam tot Delmen-

horst, stootte op reaktionaire troepen, leed vervolgens zware verliezen en moest zich terugtrekken.

De gevechten in de straten en op de barrikaden in heel Wilhelmshaven gingen door. Er werden zware verliezen toegebracht aan de reaktionairen, die in dichte slagorde vochten. Er viel een hagelbui van handgranaten op hen vanaf de daken en vanuit de ramen van de huizen. Hun strijdkreten "Ebert, Scheidemann!" werden overstemd door de revolutionairen met "Liebknecht, Luxemburg!". Telkens weer werden de volgelingen van Ebert teruggedreven, maar ze kwamen steeds weer terug met nieuwe officieren. Soms hield het vuren eventjes op, maar daarna laaide het weer in volle hevigheid op, een wervelwind van vuur en staalsplinters

34 Levensgevaarlijk gewonde kameraden, waaronder kameraad A, werden overgebracht naar een torpedoboot, die hen naar een klein dorpje aan de lage Elbe bracht.

Ondertussen, met het invallen van de nacht, begon het 14 uur durende gevecht om de Duizend Man Barakken. Onder de 588 verdedigers (sters red.), de meeste matrozen, waren een twintigtal arbeiders, waaronder enkele vrouwen en, gekleed in een matrozenuniform een 18 jarig meisje, de dochter van een hoge marine-officier.

In korte tijd sloeg er een granaat van een middelbaar kaliber in bij het gymnasium, gevolgd door anderen die insloegen bij de barakken. Een nare lucht, lijkend op gas, begon zich te verspreiden. Toen ontploften er granaten met korte tussenpozen in het westelijke deel van het gebouw. Maar de matrozen boekten ook successen. Er werden vrijwilligers gevraagd. Kameraad C nam de leiding en binnen een half uur had hij een groep officieren uiteengeslagen, 3 gevangenen gemaakt en 2 zware machine-geweren en een 5.3 cm kanon buitgemaakt.

De strijd ging de hele nacht door met als hoogtepunt de vroege ochtenduren, toen granaat na granaat insloeg in de Barakken. Er werden lichtkogels afgevuurd, zodat de duisternis in vuur en vlam gezet werd. Maar er werd niet gepeinsd over overgave. Er werden diverse pogingen ondernomen de Barakken te bestormen, maar iedere keer weer werden de witgardisten teruggeslagen door het (machine-)geweevuur van de verdedigers. Terwijl de strijd doorging werden er twee bijeenkomsten gehouden in de ondergrondse eetzaal van de Barakken en op beide bijeenkomsten werd besloten door te vechten en niet op te geven.

Niet alleen de soldaten van Ebert telden vele slachtoffers, maar ook de revolutionaire matrozen en arbeiders. Het heeft weinig zin de verschrikkelijke gebeurtenissen tijdens de strijd te beschrijven, maar een moet er toch genoemd worden. Kameraad H, dodelijk gewond, lispelde "kommunisme of de dood!" toen hij de hand beetpakte van de man naast hem. Z'n medestrijder knielde naast hem en kuste het voorhoofd van de wapenbroeder die hij nooit gekend had.

De dageraad brak aan, twee kameraden lagen nog steeds achter de twee overgebleven machine-geweren...En uit de mast van de Duizend Man Barakken werd de aan flarden geschoten rode vlag van de Kommune van Wilhelmshaven naar beneden gehaald.

Hier eindigt een episode - niet meer dan dat - uit de revolutionaire geschiedenis van het zee-proletariaat.

KONKLUSIES

Om alleen maar konklusies te trekken op grond van oppervlakkige feiten en algemene ervaringen is niet erg waardevol en verschaft ons geen inzicht in toekomstige ontwikkelingen. De geschiedenis verloopt niet langs een rechte lijn, de zwenkingen worden niet door een faktor bepaald, maar zijn het resultaat van verschillende ontwikkelingen die allen in overweging moeten worden genomen.

In elk land zijn de belangen van de heersende klasse stevig verbonden met de geschiedenis van het land, bestaande verhoudingen en de plaats in de kontekst van de wereldsituatie. Elke handeling, bondgenootschap verlies en mogelijkheid heeft te maken met macht en eigendomsverhoudingen. Alle uiterlijke veranderingen, wijzigingen en conflicten zijn dus onlosmakelijk verbonden met interne verschuivingen en conflicten tussen de klassen onderling en binnen de heersende klasse (groep) op zich.

Er bestaat dus geen twijfel aan dat alle voormalige heersende groepen een obstakel zijn geweest voor de ontwikkeling van een werkelijk sociale produktie en distributie. De verklaring voor de loop van de geschiedenis ligt in de historische ontwikkeling van de faktor arbeid.

Alleen de klassenstrijd kan de doorslaggevende en beslissende faktor zijn met als hoogtepunt de revolutie. Dit laatste is afhankelijk van de taktiek.

Zoals we gezien hebben zijn de politieke partijen op het gebied van revolutionaire en sociale activiteiten niet beter geïnformeerd dan de massa's. Dit is bewezen in alle aktuele revolutionaire gevechten. Zolang de partijen als aparte groepen opereren onder de massa's, zullen zowel de massa als ook de politieke partijen niet revolutionair kunnen zijn. Ze kunnen alleen maar dienen als kapitalistische aanhangsels.

Blijft staan het feit, dat de bevrijding van de arbeidersklasse alleen maar voltrokken kan worden door de arbeidersklasse zelf.

Sinds de lessen van Marx, Bakoenin en anderen hebben er vele veranderingen plaats gevonden op politiek, economies en sociaal gebied. Er zijn geen eeuwig geldende dingen.

Daarom is het niet genoeg alleen maar de lessen en eeuwige waarheden van onze pioniers en gidsen op te dreunen. We moeten ze ontwikkelen en uitvoeren.

Het kapitalisme is gestopt met zich te ontwikkelen en daarmee het fundament van de oude organisatie-vormen. Elke periode heeft haar eigen organisatie-vormen, die kenmerkend zijn voor de voortgang van diezelfde periode in de ontwikkeling. Maar met het aanbreken van een nieuwe periode zullen de oude organisatie-vormen niet meer voldoen. De oudere vormen waren aanvankelijk progressief in een bepaalde periode, maar werden uiteindelijk aan het einde van een bepaalde periode een belemmerende faktor en hun uitwerking wordt reaktionair.

De tijd van de kapitalistische organisatie van de arbeid (in sommige delen van de wereld) is duidelijk verleden tijd. Nieuwe omstandigheden moeten zo snel mogelijk beantwoord worden met nieuwe organisatie-vormen en methoden. De arbeiders zelf, georganiseerd als revolutionaire klasse moeten het initiatief nemen. De arbeiders moeten meester zijn van hun organisaties, geen dienaars.

De arbeidersklasse heeft behoefte aan een beweging die te werk

gaat volgens de bewegingswetten. Een totaal nieuwe beweging gebaseerd op klasse-solidariteit, organisatie op de werkplaats, vrije en onafhankelijke arbeidersraden met bewapende milities, op schepen, bij de spoorwegen, op vliegtuigen, werkplaatsen, mijnen, fabrieken en agrarische gemeenschappen. De arbeiders hebben geen beroepsleiders nodig. Alleen klassebewuste kameraden zullen onze vertrouwensmensen kunnen zijn, altijd afzetbaar door hun direkte stemmers. We hebben geen blauwdruk klaar liggen voor de nabije toekomst, maar we durven te voorspellen dat de huidige wereldoorlog zal eindigen met een diepe economische en sociale crisis met revolutionaire gevolgen. De Europese arbeiders, bevrijd van de teugels van de oude organisatievormen, zullen niet wachten op de oproep van beroeps-partijleiders. Er zal hoe dan ook een waarlijk revolutionaire arbeiders-klasse zijn op het Europese vaste land.

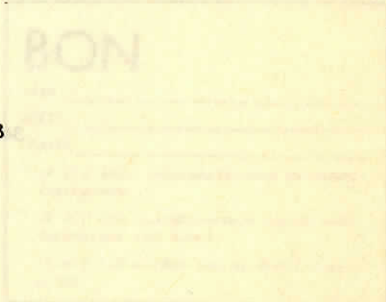
Ik kan mijn verhaal niet beëindigen zonder te kijken naar de huidige stand van zaken in de rijen van de Duitse arbeiders, wat van het grootste belang is voor de gehele anti-nationalistische arbeiders-klasse.

Het is zeker waar dat de Duitse werkende massa's, gebonden aan een ouderwets systeem en onder het juk van een leidersdiktatuur, hun lange en bloedige revolutionaire gevechten verloren hebben. Maar dat geldt tot nu toe voor de massa's in alle landen. Feitelijk is de Duitse arbeidersklasse in het algemeen, ondanks de enorme tegenslagen, vrij van elke vorm van rassenhaat, nationalisme en zogenaamd patriottisme. (dit in tegenstelling tot de nationalistiese idioterie)

Toch weten ze dat ze - onder omstandigheden die vaak het resultaat waren van hun eigen activiteiten - faalden in het verslaan van het "fascisme" en dat ze dus moeten proberen te luisteren naar de argumenten van hun klassebewuste mede-arbeiders in het buitenland. Maar er kan niet van hen verwacht worden, dat ze hun huidige nationalistiese beul zullen ruilen voor een andere nationalistiese beul.

Met behulp van een prakties georganiseerd ondergronds netwerk en aan de hand van steeds wisselende methodes doen de Duitse arbeiders het uiterste om de massa's te informeren over de huidige situatie, zodat ze de werkelijke stand van zaken onder ogen krijgen. Deze mede-arbeiders kunnen niet bedonderd worden met nationalistiese propaganda. Ze zijn er zich van bewust, dat om het "fascisme" te vernietigen - dat min of meer de overheersende machtsvorm is van de huidige kapitalistiese machten - alle arbeiders het kapitalisme moeten vernietigen en dit kan alleen bereikt worden door werkelijke solidariteit van de arbeidersklasse. Dat is niet ver weg meer als we ons bedenken dat grote delen van de Duitse arbeidersklasse gevechten hebben voor de goede zaak en zelfs in een periode van donkere reaktie doorvechten in de voorste linies van het revolutionaire proletariaat.

Laat de nationalisten de echte vrijheidsstrijders (-sters, red.), maar beschuldigen en verdacht maken, dit zal hen alleen maar sterken in hun anti-nationalistiese overtuiging, zodat ze uiteindelijk het uitschot van de mensheid zullen verwijderen.

ANDERE UITGAVEN VAN HET KRONSTADT KOLLEKTIEF

- Toni Negri, Krisis van de staat. 38 pagina's, kost f 5,50. (porto f 2,30)
- Bakoenin en Kropotkin, Commune van Parijs. 60 pagina's, kost f 5,50. (porto f 2,30)
- Guerilla, teksten van de RAF, Marighela, Che Guevara en het New Peoples Army. 132 pagina's, kost f 13,-. (porto f3,-)
- Bolsjewisme en Taylorisme, Ron Blom. 56 pagina's, kost f 5,50. (porto f 2,30)
- De nieuwe internationale arbeidsdeling en Philips, C.Graafland en H.Dings. 155 pagina's, kost f 15,-. (porto f 3,-)
- Van afbraak tot opbouw, de sluiting van DEMKA en het nieuwe beleid van de industriebond FNV., door Bert van Hees. 152 pagina's, kost f 12,50. (porto f3,-)
- Vrouwen en flexibilisering van de arbeid, door Sonja Haase. 67 pagina's, kost f 7,-. (porto 2,30)
- Met ons hart tegen de muur, verslag met foto's van de werkbrigade naar Nicaragua 1985. 80 pagina's, kost f 7,50. (porto f 2,30)

POSTERS

- Alle varkens eindigen als hammen (kost f 0,50)
- Why? (kost f0,50)
- Your country needs you (kost f 0,60)

Bestelwijze voor particulieren: na ontvangst van het verschuldigde bedrag + de vermelde portokosten op giro 4336953 tnv. Kronstadt Kollektief, Boskoop, wordt de titel thuisgestuurd.

REBEL BIJDT AAN

Abonnement Rebel Soldatenkrant, jaar..10,00

Affiesjes:

- * 'Lamaarlullen'..... 1,70
- * 'Stomp niet af, stomp terug'..... 1,70
- * 'Wij zijn de echte vredesbeweging'.. 1,70

Buttons:

- * 'Vuist in de helm'..... 1,70
- * 'Soldaten tegen kernwapens'..... 2,20

Rode ster (speldje of hanger)..... 4,20

Rebel stompt terug..... 1,20

Alle prijzen zijn inclusief porto. Je kunt bestellen door overmaken op gironr. 166627 tnv. Rebel legergroep Rotterdam. Erbij vermelden wat je wilt hebben.

LAMAARLULLEN

STOMP NIET AF,
STOMP TERUG!!

REBEL in het leger

De Rebel legergroep bestaat uit soldaten, ex- en aankomende dienstplichtigen. De activiteiten van de legergroep zijn:

- * Het werk in de soldatenbeweging. Vooral de VVDM en het Komitee soldaten tegen Kernwapens vinden we daarbij belangrijk.
- * Uitgeven van de Rebel soldatenkrant, een maandelijks krantje over links soldatenverzet.
- * Scholing en begeleiding van actieve soldaten. Ook bestaat er een scholingsgroep voor jongens die binnenkort in dienst moeten.

Verder werken we samen met heel Rebel aan de solidariteit met gestrafte soldaten, bijvoorbeeld site-weigeraars. En verspreiden we de Rebel soldatenkrant met Rebel-afdelingen bij kazernes en de grote treinstations.

De Rebel soldatenkrant verschijnt maandelijks. Met veel nieuws en achtergrondinformatie van de kazernes en de soldatenbeweging. Elke maand terugkomende rubrieken zijn: 'Uit het leger gegrepen' en 'Donalds dagboek', het dagboek van een opmerkelijk dienstplichtig soldaat. Voor tien piek heb je een abonnement op de soldatenkrant. Overmaken op ons gironummer. Heb je nog wat meer over ter ondersteuning van het radikaal soldatenverzet? Geld is hard nodig om dat te kunnen wat we willen doen. Wil je meer weten over de Rebel legergroep, of lid worden? Vul dan de bon hieronder in, opsturen naar: Rebel legergroep, St. Jacobstraat 10-20 1012 NC A'dam bellen kan ook: 020-259272

BON

NAAM _____

ADRES _____

PLAATS _____

ik wil meer informatie over de Rebel-legergroep

ik wil een jaarabonnement op de soldatenkrant van Rebel

ik wil lid worden van de Rebel-legergroep